

ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของความรักและการให้อภัย
โดยมีการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิดเป็นตัวแปรกำกับ

ชลพรรษ	จรัญพงษ์	5237417938
ณัชชา	วิรัชวัฒนกุล	5237423638

โครงการทางจิตวิทยาเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยา
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2555

RELATIONSHIPS BETWEEN LOVE COMPONENTS AND FORGIVENESS:
THE MODERATING EFFECT OF PERCEIVED TRANSGRESSION SEVERITY

Chonlapat Jarunpong 5237417938

Natcha Wiratwattanakul 5237423638

A Senior Project in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Bachelor of Science in Psychology
Faculty of Psychology
Chulalongkorn University
Academic Year 2012

หัวข้อโครงการทางจิตวิทยา	ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของความรักและการให้อภัยโดยมีการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิดเป็นตัวแปรกำกับ		
โดย	นางสาวชลพรรณ	จัญญพงษ์	
	นางสาว	ณัชชา	วิรัชวัฒนกุล
สาขาวิชา จิตวิทยา			
อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการทางจิตวิทยาหลัก	อาจารย์ณัฐสุรีย์ ศิริวิวัฒน์		
อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการทางจิตวิทยาร่วม	อาจารย์สักรัตน์ งามเอก		

คณะจิตวิทยาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอนุมัติให้นับโครงการทางจิตวิทยาฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

.....คณบดีคณะจิตวิทยา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์มงคล มณีศรี)

คณะกรรมการสอบโครงการทางจิตวิทยา

.....อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการทางจิตวิทยาหลัก
(อาจารย์ณัฐสุรีย์ ศิริวิวัฒน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการทางจิตวิทยาร่วม
(อาจารย์สักรัตน์ งามเอก)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรัญญา ต้อยคำภีร์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชูพงศ์ ปัญจมะวัต)

ชลพรรณ จรรย์พงษ์, ณัฏชา วิรัชวัฒนกุล: ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของความรักและการให้อภัย โดยมีการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิดเป็นตัวแปรกำกับ (RELATIONSHIPS BETWEEN LOVE COMPONENTS AND FORGIVENESS: THE MODERATING EFFECT OF PERCEIVED TRANSGRESSION SEVERITY) อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการทางจิตวิทยาหลัก: อาจารย์ณัฐสุรีย์ ศิริวิวัฒน์, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม: อาจารย์สักรัตน์ นามเอก, 54 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิด อารมณ์เสนาหา การผูกมัดกับการให้อภัย และศึกษาอิทธิพลกำกับของระดับการรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์ ในความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิด อารมณ์เสนาหา การผูกมัดกับการให้อภัย ด้วยวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ มาตรฐานองค์ประกอบความรัก มาตรฐานระดับความรุนแรงของสถานการณ์ การกระทำผิดของคู่รักมาตรฐานการให้อภัย ในกลุ่มตัวอย่างนิสิต นักศึกษา อายุ 18 – 23 ปีที่กำลังมีความสัมพันธ์แบบคู่รัก โดยเป็นคู่รักต่างเพศ คบกันเป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 2 เดือน และไม่เกิน 2 ปี จำนวน 142 คน

ผลการวิจัยพบว่าตัวแปรความใกล้ชิดไม่สามารถทำนายการให้อภัยได้ ส่วนตัวแปรอารมณ์เสนาหา มีอิทธิพลทางลบต่อการให้อภัย และตัวแปรการผูกมัดมีอิทธิพลทางบวกต่อการให้อภัย นอกจากนี้ยังพบว่า อิทธิพลการเป็นตัวแปรกำกับของความรุนแรงของเหตุการณ์ไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการผูกมัดและการให้อภัยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อิทธิพลการเป็นตัวแปรกำกับของความรุนแรงของเหตุการณ์ไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างอารมณ์เสนาหาและการให้อภัยได้ และอิทธิพลการเป็นตัวแปรกำกับของความรุนแรงของเหตุการณ์ไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิดและการให้อภัย

สาขาวิชาจิตวิทยา.....ลายมือชื่อนิสิต.....
 ปีการศึกษา.....2555.....ลายมือชื่อนิสิต.....
 ลายมือชื่อ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการทางจิตวิทยาหลัก.....
 ลายมือชื่อ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการทางจิตวิทยาร่วม.....

5237417938, 5237423638, MAJOR PSYCHOLOGY

KEYWORDS: INTIMACY/ PASSION/ COMMITMENT/ FORGIVENESS / PERCIEVED
TRANSGRESSION SEVERITY

CHONLAPAT JARUNPONG, NATCHA WIRATWATTANAKUL:RELATIONSHIPS
BETWEEN LOVE COMPONENTS AND FORGIVENESS: THE MODERATING EFFECT OF
PERCIEVED TRANSGRESSION SEVERITY. SENIOR PROJECT ADVISOR: NATTHAREE
SIRIWIWAT, CO-ADVISOR: SAKKAPHAT T. NGAMAKE, PP. 54

The purposes of this research study were to examine the relationships between love components (i.e., intimacy, passion, and commitment) and forgiveness and to investigate whether such relationships were moderated by the degree of perceived transgression severity. Data were collected from 142 heterosexual undergraduate students who were in a romantic relationship. The instruments were the love components scale, the forgiveness scale and a transgression scenario. Hierarchical regression analysis revealed that intimacy had no relationship to forgiveness. While passion was negatively associated with forgiveness, commitment yielded a positive association. However, perceived transgression severity did not function as a moderator of the relationships between the three love components and forgiveness.

Field of Study:.....Psychology..... Student's Signature.....

Academic Year:.....2012..... Student's Signature.....

Advisor's Signature.....

Co-advisor's Signature.....

กิตติกรรมประกาศ

โครงการฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความเมตตากรุณาและความเสียสละของอาจารย์ณัฐสุวารีย์ ศิริวิวัฒน์ ท่านได้ให้โอกาสผู้วิจัยได้เรียนรู้และศึกษาข้อความรู้ทางจิตวิทยาตามความสนใจนอกจาก อาจารย์จะให้คำชี้แนะ ความช่วยเหลือ ตลอดจนการสนับสนุนต่างๆ แล้วท่านยังมอบกำลังใจ ความเอาใจใส่ รวมถึงให้คำชี้แนะด้านประสบการณ์ชีวิตอื่นๆ ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านมา ณ โอกาสนี้

และที่ขาดไม่ได้คืออาจารย์ศักดิ์พัฒน์ งามเอก อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาถ่ายทอดความรู้ทางด้านสถิติ และให้คำปรึกษาด้านสถิติจนกระทั่งโครงการประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี ผู้วิจัยจะจดจำข้อความรู้ต่างๆ และนำไปประยุกต์ใช้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในการใช้ชีวิตต่อไป

นอกจากนี้ขอขอบพระคุณพี่จิรภัทร วรวิภัทรกุล ร องศาสตราจารย์ ดร. อรัญญา ต้อยคำภีร์ อาจารย์สุภลักษณ์ ลวดลาย อาจารย์ธนวัต ปุณยกนก อย่างสูงที่ให้ความช่วยเหลือ สละเวลาและทรัพยากรต่างๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยแก่กลุ่มผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณผู้ที่เกี่ยวข้องต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิประสาทวิชาแก่กลุ่มผู้วิจัยมาตลอด 4 ปี บุคลากรที่น่ารักทุกๆ ท่าน พี่ร้านถ่ายเอกสาร รวมถึงกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ โดยเฉพาะนางสาวปิยพรรณ จรรย์พงษ์ นางสาวปญุชร์สมิ์ วรเศรษฐ์สุชกุล นางสาวสุทัตตา อเนกพูนสิริ และนางสาวสุวิมล ชลวณิชกุล ที่ช่วยเหลือผู้วิจัยในการเดินทางไปเก็บข้อมูลยังมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่สำคัญคือครอบครัวและเพื่อนๆ ของกลุ่มผู้วิจัย ขอขอบคุณสำหรับความรัก ความช่วยเหลือ มิตรภาพและความอบอุ่นที่หล่อเลี้ยงผู้วิจัยมาตลอดการทำงานนี้ แม้จะเผชิญอุปสรรคมากมาย แต่ด้วยสิ่งดีที่ได้รับจากทุกคนก็เป็นพลังใจอันสำคัญยิ่งให้กับกลุ่มผู้วิจัยเสมอมา

และในโอกาสนี้หากขาดความรัก ความเข้าใจ ความมุ่งมั่น และมิตรภาพระหว่างผู้วิจัยด้วยกันแล้วงานชิ้นนี้คงไม่สามารถประสบความสำเร็จได้ ขอขอบคุณที่กลุ่มผู้วิจัยมีกันและกัน ยอมรับ เคารพ และประนีประนอมให้กัน

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันที่รักของพวกเรา หากไม่มีสถาบันแห่งนี้ คงจะไม่มีทางได้พบกับศาสตราจารย์จิตวิทยา อาจารย์ที่คอยบ่มเพาะวิชาความรู้และวิชาชีวิต เพื่อนที่ดี และอีกหลายเรื่องราวดีๆ มากมายในชีวิต

นางสาวชลพรรณ จรรย์พงษ์

นางสาวณัชชา วิรัชวัฒนกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	3
แนวคิดเกี่ยวกับความรักของคู่รัก.....	3
แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการของบุคคลช่วงวัย 18 - 23 ปี.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับการให้อภัย (Forgiveness).....	8
แนวคิดเกี่ยวกับความรุนแรงของการกระทำผิด (Transgression severity).....	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การให้อภัยและความรุนแรงของเหตุการณ์.....	13
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	14
สมมติฐานการวิจัย.....	14
ตัวแปรที่ต้องการศึกษา.....	15
ขอบเขตการวิจัย	15
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	15
ประโยชน์ที่ได้รับ	16
บทที่ 2 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	17
กลุ่มตัวอย่าง	17

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	19
มาตรวัดองค์ประกอบความรัก	20
มาตรวัดการให้อภัยระหว่างบุคคล.....	22
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	23
การวิเคราะห์ข้อมูล	24
บทที่ 3 ผลการวิจัย.....	25
บทที่ 4 อภิปรายผลการวิจัย.....	32
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	35
รายการอ้างอิง.....	38
ภาคผนวก.....	42
ภาคผนวก ก.....	43
ภาคผนวก ข.....	44
ภาคผนวก ค.....	47
ภาคผนวก ง.....	48
ภาคผนวก จ.....	49
ภาคผนวก ฉ.....	50
ภาคผนวก ช.....	51

สารบัญตาราง

ตาราง หน้า

1. จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง 17
2. เกณฑ์การให้คะแนนมาตรวัดการให้อภัยในคู่รัก 23
3. ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละตัวแปรสารบัญ 26
4. การวิเคราะห์หัตถดถอยพหุคูณลำดับขั้นเพื่อทำนายการให้อภัย โดยมีความใกล้ชิด อารมณ์เสนาหา
การผูกมัดเป็นตัวแปรทำนาย และมีการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิดเป็นตัวแปรกำกับ.....30

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. รูปแบบความรักทั้ง 7 ดัดแปลงจาก Sternberg. (1986).	5
2. โมเดลทดสอบการเป็นตัวแปรกำกับ (Baron, & Kenny, 1986)	27
3. โมเดลที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน.....	28

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความรักกับมนุษย์เป็นสิ่งที่คู่กันจนไม่สามารถแยกได้ นักมานุษยวิทยาและนักจิตวิทยาสังคมทั้งหลายยกให้ความรักเป็นวัฒนธรรมสากลที่กว้างขวางไปทั่วโลก พวกเขายืนยันว่าในประวัติศาสตร์ของชนชาติกลุ่มต่างๆ จะต้องปรากฏเรื่องราวของความรักเสมอ อย่างน้อยที่สุดก็ต้องกล่าวถึงความรักแบบคู่รักของคนในชนชาตินั้นอย่างแน่นอน (Hatfield & Rapson, 2002)

เรื่องราวของความรักมักจะอยู่ในใจของผู้คนมาทุกยุคทุกสมัย หลักฐานทางประวัติศาสตร์หลายชิ้นแสดงให้เห็นถึงความสนใจใน “ความรัก” ของเหล่านักวิชาการมาตั้งแต่ประมาณก่อนยุคประวัติศาสตร์ถึง 400 ปี ดังในยุคคลาสสิกของ Plato ที่มีการหยิบยกประเด็นของความรักขึ้นมาอภิปรายในที่ประชุมสัมมนาในหมู่ปัญญาชน (Waterfeild, 2001 อ้างถึงใน Berscheid, 2010)

เพราะความรักเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนปรารถนาเพื่อนำมาเติมเต็มคุณค่าให้กับชีวิต ความต้องการความรัก (The love needs) เป็นหนึ่งในความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ จากทั้งหมด 5 ขั้นที่จะนำไปสู่การเติมเต็มศักยภาพในตน (Self-actualization; Maslow, 1987) ไม่ว่าจะเป็นความรักจากพ่อแม่ มิตรภาพจากเพื่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรักขั้นที่คู่รักกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ในขั้นนี้

นอกจากนี้ประสบการณ์ในการมีความรักและการสร้างความสัมพันธ์แบบคู่รักเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ส่งเสริมพัฒนาการตามช่วงวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับช่วงวัยรุ่น ที่การพัฒนาความสัมพันธ์แบบคู่รักเป็นรากฐานพัฒนาการทางสังคมต่อไปในวัยผู้ใหญ่ต่อไป (Beverly, 1991 อ้างถึงในจุฑาธิป วัชรานนท์, 2550)

ตามทฤษฎีพัฒนาการตามช่วงวัยของ Erikson (1959 อ้างถึงใน พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 2547) หลังจากที่มนุษย์ผ่านขั้นพัฒนาการการรู้เอกลักษณ์ตนเองหรือการสับสนในเอกลักษณ์ของตนเอง (Sense of Identity VS. Sense of Identity Confusion) แล้วในช่วงอายุ 12-17 ปี บุคคลจะต้องเข้าสู่ขั้นต่อมา ซึ่งเป็นพัฒนาการในขั้น ความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนมหาหรือความรู้สึกอ้างว้างกับบุคคลอื่น (Intimacy and Isolation)

ในช่วงอายุ 17 -21 ปี ซึ่งเป็นขั้นที่ให้ความสำคัญกับการอยู่ใกล้ชิดกับเพศตรงข้าม เพื่อนำไปสู่สัมพันธภาพที่ลึกซึ้งแน่นแฟ้น เป็นการเรียนรู้การมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เพื่อพัฒนาไปสู่ขั้นการมีครอบครัวต่อไป โดยความสัมพันธ์แบบคู่รัก (Romantic relationship) คือ หนึ่งในความสัมพันธ์ที่สำคัญ เป็นความสัมพันธ์ที่จะทำให้บุคคลเรียนรู้และมีพัฒนาการที่สมตามวัย

ด้วยความสำคัญของความรักทั้งในแง่ของความต้องการพื้นฐานของมนุษย์และในแง่ของพัฒนาการจึงมีนักวิชาการจำนวนมากให้ความสนใจศึกษาองค์ประกอบและมิติของความรักกันอย่างแพร่หลาย หนึ่งในนั้นคือ ทฤษฎีสามเหลี่ยมความรักของ Sternberg (1986) ที่กล่าวไว้ว่าความรักประกอบไปด้วยสามองค์ประกอบ ได้แก่ ความใกล้ชิดสนิทสนม (Intimacy) ที่เป็นความรู้สึกใกล้ชิดเชื่อมต่อกัน ในความสัมพันธ์สองคืออารมณ์รักเสนาหา (Passion) หมายถึงความรู้สึกอย่างซาบซึ้งการมีแรงดึงดูดทางกายและปรารถนาต่อกรกระตุ้นไว้ตลอดจนการมีเพศสัมพันธ์ และองค์ประกอบสุดท้ายคือ การผูกมัด (Commitment) ซึ่งมีทั้งระยะสั้นและระยะยาว ทั้งการตัดสินใจที่จะเริ่มต้นความสัมพันธ์ฉันคู่รักและการอุทิศตนการรักษาความสัมพันธ์ให้ยืนยาว Sternberg กล่าวถึงทฤษฎีสามเหลี่ยมความรักของเขาว่า ทฤษฎีนี้เชื่อมโยงกับพื้นฐานธรรมชาติของความรัก ซึ่งต่อมาทฤษฎีนี้กลายเป็นทฤษฎีที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายในวงการวิชาการ

ในการดำรงความสัมพันธ์แบบคู่รักให้ยืนยาว จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการที่จะรักษาความสัมพันธ์ให้ดำเนินต่อไปเมื่อบุคคลหนึ่งกระทำผิดต่อคู่รักหรือเมื่อเกิดเหตุการณ์ความขัดแย้งขึ้น ซึ่งมีการวิจัยที่ชี้ให้เห็นว่าการให้อภัยช่วยส่งเสริมสุขภาพจิตให้ดีขึ้น ทั้งต่อตัวผู้กระทำผิดและต่อตัวผู้ถูกกระทำ (Karremans, Van Lange, Ouwerkerk, & Kluwer, 2003) นอกจากนี้การให้อภัยต่อคู่รัก ยังช่วยกระตุ้นให้เกิดความงอกงามในความรัก โดยช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์เช่นกัน ดังนั้นการให้อภัยจึงเป็นหนึ่งแนวทางที่จะช่วยรักษาความสัมพันธ์ให้ยืนยาวและสร้างสรรค์ เพราะความสามารถที่จะให้อภัยคู่ของตนเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ช่วยประคับประคองให้ความสัมพันธ์ของคู่รักคู่นั้นเข้มแข็ง (Fincham, 2009)

แต่อย่างไรก็ตาม ความรุนแรงของสถานการณ์ในการกระทำผิดก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยเกี่ยวข้องกับการให้อภัย McCullough และคณะ (1998) กล่าวว่า การรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์การกระทำผิดนั้นเพิ่มความรู้สึกทางลบที่มีต่อผู้กระทำผิด ทำให้บุคคลมองว่าผู้ที่กระทำผิดไม่สมควรได้รับการให้อภัย หากบุคคลมีการรับรู้ว่าการกระทำผิดในครั้งนั้นมีความรุนแรงมากก็จะนำไปสู่การให้อภัยได้ยาก และในทางตรงกันข้ามหากบุคคลรับรู้ว่าการกระทำผิดนั้นมีความรุนแรงน้อยก็จะนำไปสู่การให้อภัยได้มากขึ้น

เป็นที่น่าสนใจว่าในบริบทของคู่รัก หากการให้อภัยต่อคู่รักมีอิทธิพลของการรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์เข้ามาเกี่ยวข้อง ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบความรักกับการให้อภัยต่อคู่รักนั้นจะ

เปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ทั้งนี้ยังไม่มีการศึกษาวิจัยในประเด็นดังกล่าว การศึกษาครั้งจึงมุ่งเน้นการศึกษา อิทธิพลขององค์ประกอบของความรักกับการให้อภัย และความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบความรักกับการให้อภัยต่อคู่รักเมื่อมีอิทธิพลของการรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์เข้ามาเกี่ยวข้องโดยเลือกวิจัยในกลุ่มคูรักรักนิสิต นักศึกษา ระดับปริญญาตรี ซึ่งอยู่ในขั้นพัฒนาการที่ให้ความสำคัญกับการมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลอื่นเป็นพิเศษ

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับความรักของคู่รัก

Rubin (1970) พัฒนาแนวคิดเรื่องความรักของคู่รักโดยอธิบายว่าความรักเป็นเจตคติ เนื่องจากแสดงออกทางความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่บุคคลหนึ่งมีต่ออีกบุคคลหนึ่งในทางบวก ประกอบขึ้นจาก 3 องค์ประกอบได้แก่ ความผูกพัน (Attachment) ความเอาใจใส่ (Caring) และความใกล้ชิด (Intimacy) ความผูกพันแสดงออกโดยความต้องการดำเนินชีวิตร่วมกัน ความต้องการการใกล้ชิดและรวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ทางกายกับอีกฝ่าย ความเอาใจใส่แสดงออกโดยการเห็นคุณค่าของความต้องการและความสุขของอีกฝ่ายเท่าเทียมกับของตนและความใกล้ชิดแสดงออกโดยการแบ่งปันความคิด ความปรารถนา และความรู้สึกร่วมกับอีกฝ่าย ทั้งสามองค์ประกอบนี้ก่อกำเนิดเป็นความรักของคู่รัก

Hatfield, Schmitz, Cornelius และ Rapson (1988) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความรักของคู่รัก โดยระบุว่าความรักของคู่รักจะมี 2 ลักษณะ คือ ความรักเสน่หา (Passionate Love) และความรักมิตรภาพ (Companionate Love) ควบคู่กันไป ความรักเสน่หาหมายถึงสภาวะของความรู้สึกต้องการเป็นหนึ่งเดียวกันกับอีกฝ่าย เต็มไปด้วยอารมณ์และความดึงดูดใจ กระตุ้นเร้าให้คู่รักเกิดอารมณ์เคลิบเคลิ้มมีความสุข นำมาซึ่งพฤติกรรมการสัมผัสร่างกายและการสื่อสารที่มากขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่วนความรักมิตรภาพ หมายถึงความอบอุ่น ความมั่นคงในความสัมพันธ์ การเชื่อใจ การดูแลเอาใจใส่กัน ทำให้เกิดความรู้สึกสงบสบายใจ ความรักลักษณะนี้มีพื้นฐานมาจากความชอบพอกันและกันของบุคคล ทำให้เกิดพฤติกรรมแบ่งปันทรัพย์สิน ค่านิยม และมุมมองต่างๆ ระหว่างคู่รัก ทำให้คู่รักใกล้ชิดและใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน โดยความรักเสน่หาจะเกิดขึ้นก่อน แล้วจะค่อยๆ ลดลงเกิดเป็นความรักมิตรภาพตามมา ดังนั้นความรักมิตรภาพจะสังเกตได้ง่ายในคู่รักที่คบกันเป็นเวลานานเช่น คู่รักวัยคุณปู่คุณย่า

Sternberg(1986) กล่าวว่าความรักสร้างมาจาก 3 องค์ประกอบคือความใกล้ชิด(intimacy) อารมณ์รักเสน่หา(passion) และการผูกมัด(commitment) ความใกล้ชิด หมายถึงความใกล้ชิดเชื่อมต่อกันและมีใจผูกพันในความสัมพันธ์มีสภาวะเกื้อกูลซึ่งกันและกัน เอาใจใส่และห่วงใยในสวัสดิภาพของอีกฝ่าย

อารมณ์รักเสนาหา หมายถึงอารมณ์รักใคร่ การมีแรงดึงดูดทางกายต่ออีกฝ่ายและความปรารถนาต่อการกระตุ้นเร้าทางประสาทสัมผัสตลอดจนการมีเพศสัมพันธ์ การผูกมัดมี 2 แบบคือระยะสั้นและระยะยาวการผูกมัดระยะสั้นคือการตัดสินใจที่จะเริ่มต้นความสัมพันธ์คู่รักกับอีกฝ่ายส่วนการผูกมัดระยะยาวคือการอุทิศตนการรักษาความสัมพันธ์ให้ยืนยาวการประกอบของทั้ง 3 องค์ประกอบนี้ที่แตกต่างกัน จะทำให้เกิดเป็นรูปแบบความรัก 7 แบบ ดังนี้

1. ความชอบพอ(Liking) เป็นความรักแบบมิตรสหายบุคคลรู้สึกมีความใกล้ชิดต่อกันและกันแต่ปราศจากความรักใคร่เสนาหาและการอุทิศตนเพื่อรักษาความสัมพันธ์เชิงคู่รัก
2. ความรักแรกพบ (Infvol detautae) เป็นความรักใคร่เสนาหาที่เกิดขึ้นฉับพลันและสามารถสลายไปโดยง่ายรักแรกพบนี้ปราศจากความใกล้ชิดและการมีการผูกมัด
3. ความรักที่ว่างเปล่า(Empty love) เป็นความรักที่มีเพียงการผูกมัดปราศจากความใกล้ชิดและอารมณ์เสนาหาความสัมพันธ์ของคู่รักในสังคมคลุมถุงชนก็มักเริ่มต้นด้วยความรักลักษณะนี้
4. ความรักโรแมนติก (Romantic love) ประกอบด้วยความใกล้ชิดและอารมณ์เสนาหาผ่านการกระตุ้นประสาทสัมผัสทางกายแต่ยังไม่มีการผูกมัด
5. ความรักเพื่อนคู่ชีวิต(Companionate love) มักพบในชีวิตแต่งงานเมื่ออารมณ์เสนาหาหมดไปจากความสัมพันธ์แต่มีความใกล้ชิดและมีการผูกมัดที่เข้มแข็งความรักแบบเพื่อนคู่ชีวิตมักเกิดกับคู่รักหรือผู้ที่ใช้ชีวิตร่วมกันเป็นความรักที่ไม่เกี่ยวข้องกับความปรารถนาทางเพศมีความเข้มแข็งกว่าความสัมพันธ์ฉันท์เพื่อนเพราะมีการอุทิศตนเพื่อดำรงความสัมพันธ์อย่างมากความรักลักษณะนี้สามารถเกิดขึ้นในครอบครัวเพื่อนสนิทหรือคู่รักก็ได้
6. ความรักหลงตา(Fatuous Love)เป็นรักที่เกิดขึ้นจากการถูกกระตุ้นโดยอารมณ์เสนาหาจนนำไปสู่การตัดสินใจเลือกแต่งงาน สร้างข้อผูกมัดร่วมกันโดยไม่พิจารณาให้ถี่ถ้วนยังไม่มี ความใกล้ชิด คำจูนความสัมพันธ์
7. ความรักบริบูรณ์(Consummate Love) เป็นรักในอุดมคติประกอบด้วยความใกล้ชิดอารมณ์เสนาหา และการผูกมัดในระดับสูงทั้งสามองค์ประกอบ เป็นรูปแบบความรักที่คู่รักปรารถนามากที่สุด

ภาพที่ 1 รูปแบบความรักทั้ง 7 ดัดแปลงจาก Sternberg. (1986).

หลังจากที่ Sternberg นำเสนอทฤษฎีสามเหลี่ยมความรัก ก็มีนักวิจัยรุ่นหลังได้อธิบายรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบความรัก สำหรับความใกล้ชิด Baumeister และ Bratslavsky (1999) เสนอว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ 3 องค์ประกอบ คือ 1.) ความเปิดเผยทางอารมณ์ ซึ่งแสดงออกผ่านการแลกเปลี่ยนข้อมูลต่างๆ ระหว่างกัน และการตอบสนองทางอารมณ์โดยแสดงให้อีกฝ่ายรับรู้ว่ากำลังได้รับการเข้าใจและความเห็นอกเห็นใจ 2.) มีเจตคติทางบวกต่อกันและกัน คือคู่รักจะชื่นชมกันและกันอย่างแท้จริง นำไปสู่การมีพฤติกรรมเกื้อกูลและสร้างประโยชน์ให้กันและกัน 3.) การสื่อสารอารมณ์ ไม่ว่าจะใช้วัจนภาษาโดยการพูดแสดงความห่วงใย หรืออวัจนภาษาโดยการสัมผัสทางกาย รวมไปถึงการมีเพศสัมพันธ์ การสื่อสารอารมณ์นี้ช่วยให้บุคคลเชื่อว่าคู่รักของตนมีความห่วงใย อาทรตน

ส่วนอารมณ์เสนาหา Baumeister และ Bratslavsky (1999) กล่าวว่าคือความรู้สึกดีดังดูตัวอย่างรุนแรงที่บุคคลหนึ่งมีต่อบุคคลหนึ่ง ซึ่งเกิดจากความรู้สึกกระตุ้นร่างกายภาพและประสาทสัมผัส ทำให้เกิดความต้องการเป็นหนึ่งเดียวกับอีกบุคคล สำหรับชายหญิงที่เข้าสู่วัยเจริญพันธุ์แล้ว ความรู้สึกดีดังดูนี้จะทำให้เกิดความปรารถนาทางเพศและอาจนำไปสู่กิจกรรมทางเพศต่อไป ให้ข้อสังเกตว่าอารมณ์เสนาหาสามารถเกิดขึ้นกับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คู่รักก็ได้ และทั้งความดีดังดูและความปรารถนาทางเพศนี้สามารถเกิดขึ้นได้แม้ไม่มีความรัก

และการผูกมัด Arriaga และ Agnew (2001 อ้างถึงใน Molden & Finkel, 2009) ให้ทรรศนะไว้ว่าเกี่ยวข้องกับระดับของความพึงพาทางอารมณ์ระหว่างคู่รัก ความตั้งใจในการดำรงความสัมพันธ์กับคู่รัก และการประกาศเจตนารมณ์ต่อความสัมพันธ์ กล่าวคือในคู่รักที่รับรู้ว่าจะต้องพึ่งพากันและกันในการดำรงชีวิต มีความตั้งใจที่เข้มแข็งว่าจะดำรงความสัมพันธ์กับคู่รัก อุทิศตนให้แก่กัน มีความชัดเจนในการประกาศเจตนารมณ์จะครองคู่กับอีกฝ่าย จะมีระดับการผูกมัดกันสูง โดยรวมแล้วทั้ง 3 องค์ประกอบของการผูกมัดนี้แสดงถึงการที่บุคคลรู้สึกว่าคุณรักของตนได้เติมเต็มความต้องการและมุ่งมั่นจะมีเป้าหมายและทำให้สำเร็จบรรลุร่วมกัน

Sternberg (1986) กล่าวว่าองค์ประกอบของความรักทั้งความใกล้ชิด อารมณ์เสนาหา และการผูกมัดจะเปลี่ยนแปลงระดับความเข้มข้นในแต่ละช่วงของความสัมพันธ์ เมื่อเริ่มต้นความสัมพันธ์ คู่รักจะมีอารมณ์เสนาหาเข้มข้นมาก คู่รักจะสนใจในตัวอีกฝ่ายมากจนอาจถึงขั้นหมกมุ่น และมองคู่รักว่าเป็นไปตามอุดมคติ (Fischer & Alapack, 1987) และยั้งนำหลงใหลมาก (Hatfield & Rapson, 2002) แต่เมื่อเวลาผ่านไปอารมณ์เสนาหาจะลดลงและจะเป็นช่องทางให้คู่รักสร้างความรักแบบมิตรภาพขึ้น (Hatfield และ Walster, 1978 อ้างถึงใน Graham, 2011) แต่ความใกล้ชิดและการผูกมัดจะค่อยๆ ได้รับการพัฒนาโดยความใกล้ชิดจะเพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอแต่อาจไม่เป็นที่สังเกตหรืออาจดูราวกับว่าลดลง เนื่องจากคู่รักคุ้นเคยกับสิ่งที่อีกฝ่ายปฏิบัติต่อตน จึงไม่เกิดอารมณ์ตื่นเต้นหรือรู้สึกแปลกใหม่ต่อการกระทำใดๆ และไม่ตระหนักว่าปฏิสัมพันธ์ที่มีให้แกกันเป็นความใกล้ชิดส่วนการผูกมัดจะเพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ จนถึงจุดสูงสุดแล้วจะหยุดเข้าสู่สภาวะคงที่ (Sternberg, 1986) โดย Acker และ Davis (1992) สนับสนุนเรื่องการเปลี่ยนแปลงขององค์ประกอบความรักตามทฤษฎีของ Sternberg (1986) และกล่าวว่าการผูกมัดจะเพิ่มขึ้นเมื่อความสัมพันธ์ของคู่รักดำเนินไปสู่ขั้นที่จริงจังมากขึ้น เช่น จากการคบหากันไปสู่การแต่งงาน ในการศึกษาของ Acker และ Davis (1992) พบว่าเมื่อความสัมพันธ์คู่รักดำเนินไป ฝ่ายหญิงจะค่อยๆ ลดอารมณ์เสนาหาและเพิ่มระดับการผูกมัดต่อคู่มากขึ้น แต่ความเปลี่ยนแปลงลักษณะนี้ไม่เกิดกับฝ่ายชาย ส่วนระดับความใกล้ชิดไม่ปรากฏว่าลดลงเมื่อเวลาผ่านไป

ไม่ว่าความรักจะถูกตีความหรือนิยามว่าอย่างไร ความรักมีส่วนช่วยให้บุคคลมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี (Reis & Aron, 2008) การตกอยู่ในห้วงของความรักหรือรับรู้ว่าคุณกำลังมีความรักทำให้คนมีความเชื่อมั่นในตนเองและรู้สึกเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองมากขึ้น (Aron, Paris & Aron, 1995) และความรักนั้นทำให้ความสัมพันธ์ของคู่รักเข้มแข็ง นำมาสู่การรับมือกับสถานการณ์เลวร้ายได้ดีขึ้น (Kumashiro & Sedikides, 2005)

แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการของบุคคลช่วงวัย 18 - 23 ปี

ตามขั้นพัฒนาการของ Erikson (1959 อ้างถึงใน พรหมทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 2547) ในกลุ่มตัวอย่าง อายุ 18 – 23 ปี เป็นช่วงวัยที่เพิ่งผ่านพ้นขั้นพัฒนาเอกลักษณ์แห่งตนหรือขั้นสับสนในเอกลักษณ์แห่งตน (Sense of Identity VS. Sense of Identity confusion) ซึ่งเป็นพื้นฐานการรับรู้เกี่ยวกับตนเองที่จะเป็นพื้นฐานในพัฒนาการช่วงวัยต่อไป ซึ่งเป็นขั้นความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนมหรือความรู้สึกอ้างว้างกับบุคคลอื่น (Intimacy and Isolation) ในขั้นนี้หากบุคคลไม่สามารถพัฒนาความใกล้ชิดกับบุคคลอื่นได้จะมีแนวโน้มแยกตัวออกจากผู้อื่น เนื่องจากความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับบุคคลอื่นจำเป็นจะต้องประกอบด้วย ความเสียสละและและการประนีประนอม บุคคลที่อยู่ในช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนต้นที่พัฒนาเอกลักษณ์ของตนได้

แข็งแกร่งเพียงพอจะสามารถหลอมรวมเอกลักษณ์ของตนกับเอกลักษณ์ของบุคคลอื่นเพื่อสร้างเป็นความสัมพันธ์ได้ (Papalia, Feldman, & Matorell, 2012)

อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาพัฒนาการของวัยรุ่นในระยะ 10 ปีที่ผ่านมาพบว่าวัยรุ่นก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้นช้าลง เนื่องจากสภาพสังคมปัจจุบันครอบครัวมีการเลี้ยงดูบุตรยาวนานขึ้น บุคคลศึกษาอยู่ในโรงเรียนยาวนานขึ้น ไม่จำเป็นต้องรีบออกมาสร้างครอบครัวใหม่เป็นของตัวเอง (Santrock, 2012) จึงเป็นไปได้ว่าบุคคลอาจยังสำรวจและทดลองบทบาทเพื่อพัฒนาเอกลักษณ์แห่งตนอยู่ จึงทำให้มีพัฒนาการด้านความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามช้าลงด้วย เป็นช่วงวัยเปลี่ยนผ่านจากวัยรุ่นสู่ผู้ใหญ่ตอนต้น (Emerging Adulthood)

ความเชื่อมั่นในตนเองจากการประสบความสำเร็จในการสร้างเอกลักษณ์นั้นส่งผลต่อคุณภาพของความสัมพันธ์แบบคู่รัก Barry, Madsen, Nelson, Carroll, and Badger (2009 อ้างถึงใน Papalia, Feldman, & Matorell, 2012) ทำการวิจัยกับบุคคลในวัยเปลี่ยนผ่านจากวัยรุ่นสู่ผู้ใหญ่ตอนต้นจำนวน 710 คน พบว่า บุคคลที่อยู่ในสถานะที่ประสบความสำเร็จในการสร้างเอกลักษณ์แห่งตนนั้นเชื่อมโยงกับความรู้สึกเป็นมิตร มีคุณค่า และการสนับสนุนทางอารมณ์ในความสัมพันธ์แบบคู่รัก สอดคล้องกับงานวิจัย Mansoobifar, Mujembari, & Keybollahi (2012) ที่พบอิทธิพลของการค้นหาเอกลักษณ์แห่งตนกับระดับความใกล้ชิดและการผูกมัด แต่ไม่พบอิทธิพลกับอารมณ์เสนาหา โดยเอกลักษณ์แห่งตนที่ประสบความสำเร็จมีอิทธิพลทางบวกกับระดับความใกล้ชิดและยังพบอิทธิพลทางลบของการไม่ประสบความสำเร็จในการค้นหาเอกลักษณ์แห่งตนกับระดับความใกล้ชิดอีกด้วย ทั้งสองงานวิจัยนี้สนับสนุนทฤษฎีของ Erikson ที่กล่าวว่าความมั่นคงของเอกลักษณ์ในตนนั้นจำเป็นต่อการสร้างความสัมพันธ์ที่ผูกพันใกล้ชิดที่มีคุณภาพสูง

โดยธรรมชาติคู่วัยเปลี่ยนผ่านจากวัยรุ่นสู่ผู้ใหญ่ตอนต้น จะเริ่มต้นความสัมพันธ์คู่รักด้วยความเสนาหา (Passionate love-Eros) เป็นรักแรกพบ ในช่วงวัยนี้บุคคลจะให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์คู่รักมากกว่าความสัมพันธ์ต่อครอบครัวหรือเพื่อน เนื่องจากความรักเสนาหา (Passionate love-Eros) มีอิทธิพลกับบุคคลวัยนี้มากกว่าความรักแบบที่เติมไปด้วยมิตรภาพ (Companion love) ซึ่งโดยมากมักจะเกิดขึ้นในช่วงวัยผู้ใหญ่ต่อไป (Berscheid, Snyder, & Omoto, 1989 อ้างถึงใน Santrock, 2012)

อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์แบบคู่รักในวัยเปลี่ยนผ่านสู่ผู้ใหญ่มีอิทธิพลต่อรากฐานของการมีความสัมพันธ์ในอนาคต ดังนั้นรูปแบบการจัดการปัญหาหรือการปรับตัวในการเผชิญความเครียดที่เกิดขึ้นในความสัมพันธ์แบบคู่รักของช่วงวัยนี้ก็เป็นสิ่งสำคัญที่บ่งบอกถึงรูปแบบการจัดการปัญหาของวัยผู้ใหญ่ต่อไป นอกจากนี้ยังพบว่าอิทธิพลของคู่รักสามารถน้อมนำบุคคลไปสู่ทางบวกได้ แม้ว่าในช่วงวัยนี้มักจะต้องประสบกับความเครียด ความขัดแย้ง ความผิดหวัง หรือปัญหาต่างๆ แต่ถ้าบุคคลสามารถเรียนรู้แนวทางการเผชิญปัญหาได้เหมาะสม ก็จะส่งผลดีต่อบุคคลต่อไปในอนาคต ตัวอย่างเช่นความสัมพันธ์แบบ

คู่รักของช่วงวัยนี้เป็นสิ่งกระตุ้นให้บุคคลพัฒนาการผูกมัดสำหรับอนาคตได้สำเร็จ (Masten, Obradovic, & Burt, 2006)

เมื่อบุคคลสร้างสัมพันธ์ภาพกับอีกฝ่าย เป็นธรรมดาที่อาจเกิดการกระทำผิดหรือการล่วงละเมิดต่อกัน การล่วงละเมิดคือเหตุการณ์ที่บุคคลรับรู้ว่าคุณค่าต่อความคาดหวังหรือความคิดพื้นฐานว่าสิ่งต่างๆ ควรเป็นอย่างไร (Thompson และคณะ 2005) Berscheid (2010) กล่าวว่าในความสัมพันธ์คู่รักที่เพิ่งเริ่มต้น คู่รักจะพบกับสิ่งไม่คาดฝันหรือความไม่แน่นอนตลอดเวลาเนื่องจากคู่รักยังไม่รู้จักกันมากนัก บุคคลจะคาดหวังเกี่ยวกับเจตนาและพฤติกรรมของอีกฝ่าย แต่ในความเป็นจริงสภาพที่คู่รักเป็นอาจแตกต่างจากความคาดหวังของบุคคล จึงเป็นเหตุให้บุคคลประสบกับความรู้สึกต่างๆ ซึ่งมีอิทธิพลต่อสุขภาวะของบุคคล กล่าวคือเมื่อเผชิญกับเหตุต่างๆ ที่ไม่เป็นไปตามความคาดหวังเบื้องต้น บุคคลอาจประสบกับความรู้สึกทั้งทางบวกและทางลบขึ้นอยู่กับกรณีความว่าเหตุการณ์นั้นเป็นโอกาสที่ทำให้ความสัมพันธ์คู่รักพัฒนาขึ้น หรือเป็นการล่วงละเมิดต่อกัน หากคู่รักตีความว่าเหตุการณ์ไม่คาดฝันในทางที่ดี จะก่อให้เกิดความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมทางบวกซึ่งส่งเสริมสุขภาวะ และคู่รักจะพยายามดำรงความสัมพันธ์กันต่อไป หากคู่รักตีความว่าตนถูกละเมิดหรือก้าวร้าวจะเกิดความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมทางลบ และรับรู้ว่าคุณภาวะตนเองอยู่ในภาวะคุกคาม เกิดเป็นความขัดแย้งทางปัญญาและสร้างความเครียด บุคคลจึงพยายามจัดการกับความเครียดโดยการให้อภัย (Thompson และคณะ 2005)

แนวคิดเกี่ยวกับการให้อภัย (Forgiveness)

การศึกษาเกี่ยวกับการให้อภัยเริ่มได้รับความสนใจตั้งแต่ปี 1990 และมีการศึกษาอย่างกว้างขวางในสาขาจิตวิทยาการปรึกษาและจิตวิทยาคลินิกในแง่ของเรื่องราวระหว่างบุคคลโดยเฉพาะคู่รักเนื่องจากการให้อภัยช่วยหรือฟื้นความสัมพันธ์ที่แตกร้าวของคู่รัก ช่วยปลดปล่อยความรู้สึกขมขื่นรวมถึงความโกรธ และยังเยียวยาบาดแผลในจิตใจ (DiBlasio & Proctor, 1993) นอกจากนี้ คู่รักที่เรียนรู้ถึงการร้องขอและการให้อภัยยังเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการคงความสัมพันธ์คู่สมรสให้ยืนยาวและเกี่ยวข้องกับความสุขในชีวิตคู่ (Fenell, 1993) ด้วยประโยชน์ที่มากมายของการให้อภัยนี้ จึงมีผู้ศึกษาการให้อภัยไว้ในมุมมองต่างๆ ดังนี้

McCullough และคณะ (1998) กล่าวว่า การให้อภัยเป็นแรงจูงใจที่เกื้อหนุนทางสังคมต่อผู้อื่น ประกอบด้วยการไม่หลีกเลี่ยง (avoidance) การเผชิญกับผู้กระทำผิดต่อตน รวมถึงไม่ต้องการทำร้ายหรือล้างแค้น (revenge) ต่อบุคคลผู้กระทำผิดนั้น และมีความต้องการที่จะทำสิ่งดีเพื่อสานสัมพันธ์ต่อผู้กระทำผิดให้ดีขึ้นเช่นเดิม (reconciliation) ในทฤษฎีนี้เน้นการเปลี่ยนแปลงของแรงจูงใจต่อผู้กระทำผิดเป็นหลัก

ต่อมา Tangney และคณะ (1999, อ้างถึงใน Lopez, Snyder, & Pedrotti, 2010) ให้ทรรศนะว่าการให้อภัยเป็นการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและความรู้สึกจากการถูกกระทำผิด โดยผู้ถูกกระทำประเมิน

การกระทำผิดที่เกิดขึ้นและรับรู้ถึงสิ่งที่ผู้กระทำต้องรับผิดชอบ อย่างไรก็ตามผู้ถูกกระทำมีอิสระที่จะเลือกไม่เอาผิด ล้มเลิกความต้องการที่จะล้างแค้น ลงโทษหรือเรียกร้องการชดใช้จากผู้กระทำผิดก็ได้ การไม่เอาผิดนี้เชื่อมโยงไปถึงการยุติความรู้สึกทางลบต่อตัวผู้กระทำผิด ผู้ถูกกระทำต้องก้าวข้ามความรู้สึกไม่พอใจและความโกรธที่เกิดขึ้นเพื่อที่จะนำไปสู่การให้อภัย และเมื่อให้อภัยได้แล้ว ผู้ถูกกระทำผิดจะรู้สึกไม่พอใจและเป็นเหยื่อของการกระทำผิดอีกต่อไป ในทฤษฎีนี้เสนอว่า การล้มเลิกความรู้สึกทางลบเป็นประเด็นสำคัญในกระบวนการให้อภัย

Enright, Freedman และ Rique(1998) ให้ความหมายไว้ว่า การให้อภัยคือความตั้งใจที่จะละทิ้งความไม่พอใจ การตัดสินใจทางลบ และการเพิกเฉยต่อผู้กระทำผิดอย่างไม่มีเหตุผล ขณะเดียวกันก็เพิ่มความรู้สึกเห็นอกเห็นใจ ความเมตตากรุณา หรือแม้แต่ความรักต่อผู้กระทำผิดด้วย ในทฤษฎีนี้เน้นการแสดงความเมตตาต่อผู้กระทำผิดว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สื่อถึงการให้อภัย

Thompson และคณะ (2005) ได้ให้ความหมายของการให้อภัยว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงการตีความต่อการกระทำผิดที่เกิดขึ้นและต่อผู้กระทำผิด โดยผู้กระทำผิดซึ่งเป็นเป้าหมายของการให้อภัยสามารถเป็นตัวบุคคลเอง ผู้อื่นหรือแม้แต่เหตุการณ์ที่บุคคลไม่สามารถควบคุมได้ เช่น โรคภัย โชคชะตา หรือภัยพิบัติ กระบวนการของการให้อภัยเกิดขึ้นภายในบุคคล โดยมีการเปลี่ยนแปลง 2 สิ่งคือ 1.)เปลี่ยนแปลงเจตคติที่ได้แก่ความความคิด อารมณ์ และพฤติกรรมต่อผู้กระทำผิดจากทางลบไปสู่ทางบวก หมายความว่า เมื่อบุคคลถูกกระทำผิดจะเกิดเจตคติทางลบต่อการกระทำนั้นและผู้กระทำผิด หากเจตคตินี้เปลี่ยนแปลงจากทางลบไปสู่กลางๆ หรือทางบวกก็นับว่าบุคคลได้ให้อภัยแล้ว การเปลี่ยนแปลงเจตคติดีมีอิทธิพลต่อการปฏิสัมพันธ์กับผู้กระทำผิด เช่น ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมทางบวกต่อกันมากขึ้น 2.) เปลี่ยนแปลงการประเมินระดับความเข้มของการกระทำผิด โดยทั่วไปพบว่าเมื่อเวลาผ่านไป บุคคลจะประเมินว่าการกระทำผิดเบาบางลง ทั้งนี้การให้อภัยไม่จำเป็นต้องมีความเห็นอกเห็นใจ (empathy) ต่อผู้กระทำผิด อย่างไรก็ตามพฤติกรรมทางบวกเป็นผลพวงจากการเปลี่ยนแปลงของความคิดต่อผู้กระทำผิดนั่นเอง

เมื่อบุคคลตัดสินใจให้อภัย จะสามารถสื่อสารออกมา 3 ลักษณะ คือทางตรง ทางอ้อม และโดยมีเงื่อนไข Kelley (1998) พบว่าส่วนใหญ่บุคคลแสดงการให้อภัยทางตรงมากที่สุด โดยพูดว่า ฉันให้อภัยเธอ สำหรับการให้อภัยทางอ้อมบุคคลอาจเลี่ยงการพูดถึงการกระทำผิดหรือกล่าวว่ามีอะไรเกิดขึ้น แล้วคืนดีกัน ส่วนการให้อภัยอย่างมีเงื่อนไข บุคคลจะสร้างเงื่อนไขต่อผู้กระทำผิดให้ปฏิบัติตามหรือสัญญาก่อนจะแสดงว่าให้อภัย

ดังนั้น การให้อภัยหมายถึงการเปลี่ยนแปลงมุมมองต่อผู้กระทำผิดจากทางลบมาสู่ทางบวก ซึ่งเมื่อบุคคลเกิดความคิดให้อภัยแล้วพฤติกรรมจะเปลี่ยนแปลงตามด้วย เป็นเหตุให้อาจเกิดพฤติกรรมทางบวก เช่น ยอมความ คืนดีกัน ทั้งนี้ทั้งนั้นพฤติกรรมเหล่านี้ อาจไม่ปรากฏให้เห็นขึ้นอยู่กับรูปแบบการสื่อสารว่าการให้อภัยของบุคคลนั่นเอง

การให้อภัยมีความแตกต่างในวัฒนธรรมคตริวมหมู่และปัจเจกนิยม Suwartono, Prawasti และ Mullet (2006)กล่าวว่าสำหรับคนในวัฒนธรรมคตริวมหมู่ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความอยู่เย็นเป็นสุขของกลุ่มจะได้รับการให้คุณค่ามาก การให้อภัยจะถูกมองว่าเป็นทักษะอย่างหนึ่งที่มีคุณค่าต่อการคงความสัมพันธ์อันดีในกลุ่ม การให้อภัยจึงเป็นเรื่องระหว่างบุคคล ต่างจากวัฒนธรรมปัจเจกนิยมที่เน้นสิทธิและความรับผิดชอบและสุขภาวะส่วนบุคคล การให้อภัยจึงถูกมองว่าเป็นเรื่องส่วนบุคคลมากกว่า

แนวคิดเกี่ยวกับความรุนแรงของการกระทำผิด (Transgression severity)

McCullough และคณะ (1998) กล่าวว่าการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิดเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการให้อภัย โดยเมื่อบุคคลรับรู้ว่าการกระทำผิดนั้นมีความรุนแรงมากจะให้อภัยต่อผู้กระทำผิดได้ยาก ในทางกลับกัน หากรับรู้ว่าการกระทำผิดนั้นมีความรุนแรงน้อยก็จะให้อภัยต่อผู้กระทำผิดได้มากขึ้น เนื่องจากการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิดส่งเสริมความรู้สึกทางลบต่อผู้กระทำผิด ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทางลบ ทำให้ผู้กระทำผิดถูกมองว่าไม่สมควรได้รับการให้อภัย ยิ่งกว่านั้น ผู้ถูกกระทำอาจเลี่ยงการเผชิญหน้าหรืออาจล้างแค้นผู้กระทำผิดเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกกระทำที่อาจเกิดขึ้นอีกในอนาคต (McCullough, Fincham, & Tsang, 2003)

ในส่วนของผู้กระทำผิดเอง การรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิดจะเป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดการร้องขอการให้อภัยมากขึ้น โดย Riek (2010) อธิบายว่าเป็นผลจากความรู้สึกผิดที่เกิดขึ้นของผู้กระทำผิดต่อผู้ถูกกระทำ ดังที่ Hall และ Fincham (2008, อ้างถึงใน Riek, 2010) พบความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์กับความรู้สึกผิดและความละอายใจ และเนื่องจากเหตุการณ์กระทำผิดที่มีความรุนแรงมากเหยื่อหรือฝ่ายที่ถูกกระทำจะรู้สึกผิดหวังมากกว่าในเหตุการณ์กระทำผิดที่รุนแรงน้อย ทำให้ยากจะอภัยยิ่งขึ้น จึงทำให้ผู้กระทำผิดต้องร้องขอการให้อภัยมากขึ้นตาม ซึ่งจะนำไปสู่การขอคืนดี

อย่างไรก็ตาม Gordon และคณะ (2002, อ้างถึงใน Waldron & Kelley, 2005) ระบุว่า การประเมินค่าความรุนแรงของการกระทำผิดมีหลายปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ได้แก่ ความกำกวมของสถานการณ์ การรับรู้เจตนาผู้กระทำผิด พฤติกรรมของผู้กระทำผิดที่ผ่านมา และการให้คุณค่าต่อความสัมพันธ์ของผู้ถูกกระทำ และการประเมินค่าความรุนแรงของการกระทำผิดโดยผู้อื่นกับตัวผู้ถูกกระทำก็มีความแตกต่างกัน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนขององค์ประกอบความรัก Marston, Hecht, Manke, Mcdaniel และ Reeder (1998) ทำการสำรวจพฤติกรรมเกี่ยวกับองค์ประกอบความรักทั้ง 3 คือ ความใกล้ชิด อารมณ์เสนาหาและการผูกมัด ในกลุ่มตัวอย่างคู่รักชาวอเมริกันจำนวน 79 คู่ อายุเฉลี่ย 30.5 ปี มีระยะเวลาคบกับโดยเฉลี่ย 6.8 ปี แบ่งชั้น

ของความสัมพันธ์ออกเป็นคู่สมรส คู่รักที่อาศัยอยู่ด้วยกัน และคู่รักที่อยู่ในระยะดูใจกัน พบว่าคู่รักมีพฤติกรรมแสดงออกถึงความใกล้ชิดโดยการเปิดเผยตนเองแสดงความรักใคร่ชอบพอก่อกุลกันใช้เวลา ร่วมกันและให้ความสนิทสนมแก่กันและกัน รวมไปถึงการมีเพศสัมพันธ์ ด้านการแสดงอารมณ์เสนาหา คู่รัก จะสร้างอารมณ์รักให้อีกฝ่ายโดยการเทิดทูนเอาใจใส่คู่รัก และการมีความใกล้ชิดทางกายภาพ ส่วนด้าน การผูกมัด คู่รักจะแสดงออกโดยการซื่อสัตย์ต่อกันและกัน แสดงออกถึงเจตนาในการครองคู่ก่อกุลกัน อุทิศ ตนให้แก่ความสัมพันธ์ และแสดงออกถึงความรักให้กันและกัน นอกจากนี้ Marston และคณะ (1998) ยัง พบว่าพฤติกรรมในบางองค์ประกอบมีสหสัมพันธ์ทางบวกต่อกันเช่น การเปิดเผยตนเองซึ่งพฤติกรรมใน องค์ประกอบความใกล้ชิดมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการก่อกุลและความซื่อสัตย์ซึ่งเป็นพฤติกรรมใน องค์ประกอบเรื่องการผูกมัด หรือในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่เป็นพฤติกรรมในองค์ประกอบความใกล้ชิดก็มี สหสัมพันธ์ทางบวกกับทั้งการสร้างอารมณ์รักและการมีความใกล้ชิดทางกายภาพที่เป็นพฤติกรรมใน องค์ประกอบด้านอารมณ์เสนาหา จึงเป็นไปได้ว่าองค์ประกอบความรักทั้งสามด้านได้แก่ความใกล้ชิด อารมณ์เสนาหา และการผูกมัดมีความ ทับซ้อนหรือส่งอิทธิพลต่อกันและกัน

Rubin และ Campbell (2011) ศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบด้านความใกล้ชิดและ อารมณ์เสนาหาจากแนวคิดของ Baumeister และ Bratslavsky (1999) ในคู่รักในมหาวิทยาลัย 67 คู่ที่มีความสัมพันธ์คู่รักในระยะต่างๆ ได้แก่ระยะคบหากัน หมั่นหมาย และแต่งงาน โดยการบันทึกไดอารี่ 21 วัน เพื่อวัดความเปลี่ยนแปลงของคะแนนทั้ง 2 องค์ประกอบและความพึงพอใจเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ วัดจาก ความเป็นไปได้ที่จะมีเพศสัมพันธ์กับคู่และความพึงพอใจในเพศสัมพันธ์ พบว่าคู่รักที่รายงานคะแนนความ ใกล้ชิดสูงขึ้นจะมีคะแนนอารมณ์เสนาหาสูงขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถทำนายระดับอารมณ์เสนาหาของกลุ่ม ตัวอย่างจากไดอารี่ที่รายงานผลระดับความใกล้ชิดของคู่

McCullough และคณะ (1998) กล่าวว่าคู่รักที่มีความพึงพอใจในชีวิตจะมีความใกล้ชิดกันและมีการผูกมัดต่อกันสูง ซึ่งเป็นปัจจัยโน้มนำให้เกิดให้อภัย เนื่องจากในคู่รักที่ใกล้ชิดกันฝ่ายที่กระทำผิดจะมีความกล้าร้องขอการให้อภัยมากกว่าคู่รักที่สนิทกันน้อยกว่า ประกอบกับเหยื่อหรือผู้ถูกกระทำมีแนวโน้มที่ จะรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของฝ่ายมากกว่าเมื่อความสัมพันธ์มีความใกล้ชิด ซึ่งโน้มนำไปสู่การให้อภัย ข้อเสนอนี้ ได้รับการสนับสนุนโดยงานวิจัยของ Fincham, Paleari และ Regalia (2002) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างคุณภาพความสัมพันธ์ การระบุสาเหตุ และการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นต่อการให้อภัย กลุ่มตัวอย่าง คือคู่สมรสชาวอิตาลีจำนวน 161 คน เก็บข้อมูลโดยแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบสหสัมพันธ์ทางบวก ระหว่างการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นต่อการให้อภัยในคู่รักทั้งสองฝ่าย หมายถึงคู่รักที่มีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกอีก ฝ่ายสูงจะมีแนวโน้มให้อภัยสูง และเป็นที่น่าสนใจว่าพบสหสัมพันธ์ทางบวกกับฝ่ายชายมากกว่าฝ่ายหญิง ทั้งที่ในสภาพจริงหญิงมักเกิดความรู้สึกใกล้ชิดได้ง่ายกว่าและแสดงพฤติกรรมใกล้ชิดมากกว่าชาย ปรัชญาการณีนี้อธิบายได้จากแนวคิดของ Prager และ Fincham (2001, อ้างถึงใน Fincham, Paleari

&Regalia, 2002) ที่กล่าวว่าชายมีระดับของการเกิดความใกล้ชิดที่สูงกว่าหญิง ดังนั้นเมื่อชายเกิดความใกล้ชิด จึงเป็นความใกล้ชิดที่แข็งแกร่งกว่า ซึ่งเป็นผลให้ฝ่ายชายที่มีความใกล้ชิดกับคู่รักให้อภัยได้มากกว่าหญิงที่รายงานว่ามีความใกล้ชิดกับคู่รัก

นอกจากนี้การผูกมัด(Commitment) ก็เป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการให้อภัยในคู่รัก ตามทฤษฎีโมเดลการลงทุนระยะยาวของ Rusbult (1980) ได้เสนอว่าระดับการผูกมัดได้รับอิทธิพลจากปริมาณและความสำคัญของส่วนลงทุน หากความสัมพันธ์ล่มสลายบุคคลจะสูญเสียส่วนลงทุนทั้งหมด จึงเป็นเหตุให้คู่รักที่มีระดับการผูกมัดสูงเลือกมุ่งสานต่อความสัมพันธ์มากกว่ามุ่งล้มเลิกความสัมพันธ์ โดยมีการให้อภัยเป็นเครื่องมือหนึ่งในการสานความสัมพันธ์ สอดคล้องกับแนวคิดของ McCullough (2008) ที่กล่าวว่าเมื่อเกิดการกระทำผิดต่อกัน คู่รักมักระลึกถึงความสัมพันธ์และประสบการณ์ดีๆ ที่เคยสร้างร่วมกัน เพื่อยืดเหนี่ยวให้ยังสานต่อความสัมพันธ์ อีกทั้งเมื่อเกิดการกระทำผิดขึ้นระหว่างคู่รัก คู่รักที่มีการผูกมัดระหว่างกันสูง ผู้ถูกกระทำผิดจะแก้แค้นน้อยกว่า ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งเสริมการให้อภัย (McCullough และคณะ, 1998)เช่นเดียวกับงานวิจัยของMolden และ Finkel (2009) ที่ศึกษาอิทธิพลของความเชื่อใจและการผูกมัดต่อการให้อภัยในคู่รักสองลักษณะ คือคู่รักมุ่งผลประโยชน์ของความสัมพันธ์กับคู่รักที่มุ่งรักษาความสัมพันธ์ในกลุ่มตัวอย่างคู่รักนักศึกษาจำนวน 104 คู่ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม พบว่าในบุคคลที่มุ่งเน้นรักษาความสัมพันธ์การผูกมัดมีอิทธิพลต่อการให้อภัย โดยผู้ที่มีการผูกมัดสูงกว่าจะให้ภัยมากกว่าผู้ที่มีการผูกมัดต่ำ ส่วนบุคคลที่มุ่งผลประโยชน์ของความสัมพันธ์ความเชื่อใจมีอิทธิพลทำนายการให้อภัยมากกว่า

ระดับองค์ประกอบความรักมีความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรม Gao (2001) ศึกษาความแตกต่างระหว่างองค์ประกอบความรักทั้ง 3 ตามทฤษฎีของ Sternberg ในคู่รักต่างวัฒนธรรม กลุ่มตัวอย่างคือคู่รักนักศึกษาชาวอเมริกัน 77 คู่ที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกาและคู่รักนักศึกษาชาวจีน 90 คู่ที่อาศัยอยู่ในประเทศจีน พบว่าคะแนนด้านอารมณ์เสนาหาของคู่รักชาวอเมริกันสูงกว่าคู่รักชาวจีน ปรัชญาการณีนี้อธิบายได้จากความแตกต่างของการเลี้ยงดูและวัฒนธรรม กล่าวคือชาวอเมริกันมีวัฒนธรรมแบบปัจเจกนิยม แต่ละบุคคลมีสิทธิเป็นของตนเอง คู่รักจึงได้รับอิสระในการคบหากันมากกว่า ขณะที่ชาวจีนมีวัฒนธรรมแบบคตริวมหมู่ เน้นการให้เกียรติบิดามารดาและพี่พาทอาอาศัยกันและกัน คู่รักมักถูกสอนให้เว้นการสัมผัสทางกายจนถึงวันแต่งงาน โดยมีสังคมคอยให้ความใส่ใจกับเรื่องนี้ จึงเป็นผลให้คะแนนด้านอารมณ์เสนาหาในคู่รักชาวจีนต่ำกว่าชาวอเมริกัน ส่วนคะแนนด้านความใกล้ชิดและการผูกมัดไม่มีความแตกต่างกันในคู่รักต่างวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังพบว่าคะแนนความใกล้ชิด อารมณ์เสนาหา และการผูกมัดสูงขึ้นในคู่รักที่ระบุว่าคุณสมบัติดำเนินมาสูงขึ้นจริงจางมากขึ้น งานวิจัยไม่พบว่าระยะเวลาของการคบหามีผลต่อคะแนนความรัก

การให้อภัยและความรุนแรงของเหตุการณ์

ปัจจัยที่มีผลต่อการให้อภัยมีหลายประการ Fehr, Gelfand และ Nag (2010) ทำการอภิวเคราะห์ (Meta-analysis) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการให้อภัยระหว่างบุคคลจากงานวิจัย 175 งานและใช้กลุ่มตัวอย่าง 26,006 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามงานวิจัยตั้งอยู่บนสมมติฐานว่าการให้อภัยอาศัยปัจจัย 3 ประการ ได้แก่ ปัจจัยด้านปัญญา ปัจจัยด้านอารมณ์ และปัจจัยเงื่อนไขของความสัมพันธ์ ทั้งสามส่วนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจให้อภัยของบุคคล โดยความรุนแรงของการกระทำผิดเป็นหนึ่งในปัจจัยด้านปัญญา ที่มีสหสัมพันธ์ทางลบกับการให้อภัย กล่าวคือ บุคคลที่รับรู้ว่าการกระทำผิดมีความรุนแรงมากมีแนวโน้มจะให้อภัยน้อยกว่านอกจากนี้ยังพบสหสัมพันธ์ทางบวกกับเจตนาของผู้กระทำผิด การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่น การขอโทษจากผู้กระทำผิดต่อการให้อภัย และยังพบมีสหสัมพันธ์ทางลบกับอารมณ์ทางลบและอารมณ์โกรธอีกด้วย

Boon และ Sulsky (1997) ศึกษาอิทธิพลของการอนุมานสาเหตุของการตำหนิต่อการให้อภัยระหว่างคู่รัก โดยตัวแปรการอนุมานสาเหตุประกอบด้วยเจตนาของการกระทำผิด การพยายามหลีกเลี่ยงการกระทำผิด และความรุนแรงของเหตุการณ์ กลุ่มตัวอย่างคือคู่รักนักศึกษาจำนวน 56 คนที่กำลังอยู่ในช่วงคบหากัน โดยให้อ่านสถานการณ์กระทำผิดของคู่รัก 40 เหตุการณ์ที่มีโครงสร้างเนื้อหาเหมือนกัน แต่มีรายละเอียดเนื้อหาต่างกันเพื่อสร้างความแปรปรวนในระดับความรุนแรงของเหตุการณ์และความตั้งใจกระทำผิดของคู่รัก แล้วประเมินค่าความน่าตำหนิต่อการให้อภัย พบว่าเจตนาของการกระทำผิดมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจตำหนิต่อการให้อภัยในบุคคลมากที่สุดและพบว่าในการกระทำผิดที่บุคคลประเมินว่ารุนแรงน้อย บุคคลจะตัดสินใจที่จะให้อภัยมากกว่าการกระทำผิดที่มีความรุนแรงมาก

McCullough, Root และ Cohen (2006) วิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของการเขียนข้อดีของการให้อภัยต่อการกระทำผิดระหว่างบุคคล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจำนวน 304 คน ให้กลุ่มตัวอย่างระลึกถึงเหตุการณ์ที่มีผู้กระทำผิดต่อตน จากนั้นแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มแรกเขียนเกี่ยวกับการกระทำผิดที่ผู้อื่นกระทำต่อตนที่เจ็บปวดที่สุด กลุ่มที่สองเขียนถึงข้อดีหรือประโยชน์ที่ได้รับจากการถูกกระทำผิด และกลุ่มที่สามเขียนเกี่ยวกับเรื่องราวอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิด จากนั้นทำมาตรวัดความรู้สึกต่อเหตุการณ์ 4 ด้านคือความเจ็บปวดจากการกระทำผิด ความสำคัญของการกระทำผิด ความรุนแรงของการกระทำผิด และความอันตรายของการกระทำผิด และมาตรการให้อภัย TRIM พบว่าในกลุ่มที่ได้รับเงื่อนไขให้เขียนข้อดีของการถูกกระทำผิดมีแนวโน้มให้อภัยมากกว่ากลุ่มอื่นๆ และพบสหสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิดกับคะแนนด้านการหลีกเลี่ยงและการยินยอมคืนดี ซึ่งเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของการให้อภัยตามทฤษฎีของ McCullough (1998)

Kearns และ Fincham (2005) ศึกษาอิทธิพลของอคติเข้าข้างตนและคุณภาพในความสัมพันธ์ คู่รักที่มีต่อการให้อภัย โดยวัดความแตกต่างของผู้กระทำผิดและเหยื่อเปรียบเทียบกับความสัมพันธ์ทั่วไปและความสัมพันธ์ของคู่รัก ในกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา 143 คน อายุเฉลี่ย 19.65 ปี แบ่งออกเป็น 2

การศึกษา โดยการศึกษาแรกให้กลุ่มตัวอย่างระลึกถึงความสัมพันธ์ทั่วไปของตนกับบุคคลอื่น แล้วระลึกเหตุการณ์ที่ตนเองเป็นฝ่ายกระทำผิด แล้วเขียนเล่าถึงเหตุการณ์นั้นอย่างละเอียด และประเมินค่าความรุนแรงโดยใช้มาตรวัด 7 ระดับตั้งแต่ไม่รุนแรงเลยจนถึงรุนแรงมากจากนั้นให้ระลึกถึงเหตุการณ์ที่ตนเองเป็นเหยื่อของการกระทำผิด แล้วทำแบบประเมินเช่นเดิม โดยสุ่มบทบาทให้เป็นผู้กระทำผิดและเหยื่อสลับกันในกลุ่มตัวอย่าง งานวิจัยนี้วัดระดับความรุนแรงที่ใช้เป็นเกณฑ์โดยผู้ลงรหัส 2 คน ที่จะอ่านเรื่องราวกระทำผิดแล้วประเมินค่าความรุนแรง ผลการวิจัยพบว่าในความสัมพันธ์กับคนทั่วไปกลุ่มตัวอย่างผู้ได้รับบทบาทผู้กระทำผิดมีแนวโน้มจะกล่าวถึงการกระทำผิดและความรุนแรงของการกระทำผิดน้อยกว่าความเป็นจริง ในขณะที่เหยื่อของการกระทำผิดจะกล่าวถึงการกระทำผิดและประเมินความรุนแรงของการกระทำผิดเกินจริง แสดงถึงอคติเข้าข้างตนซึ่งเป็นภาพลวงตาที่บุคคลสร้างขึ้นเพื่อรักษาตัวตนของตนเอง จึงนำมาซึ่งการศึกษาที่ 2 โดยในการศึกษานี้ ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างระลึกถึงความสัมพันธ์ของตนกับคู่รัก แล้วดำเนินการวิจัยเช่นเดิม โดยเพิ่มการทำมาตรวัดคุณภาพของความสัมพันธ์คู่รักซึ่งวัดตัวแปร 6 ด้านได้แก่ มาตรวัดความพึงพอใจในชีวิต มาตรวัดการผูกมัด มาตรวัดความใกล้ชิด มาตรวัดการเชื่อใจ มาตรวัดอารมณ์เส่นหา และมาตรวัดความรัก ผลการวิจัยพบว่าในความสัมพันธ์ของคู่รัก ผู้ถูกกระทำผิดจะมีการกล่าวถึงการกระทำผิดและประเมินความรุนแรงของการกระทำผิดที่เกินจริงลดลง โดยเฉพาะในกลุ่มที่ประเมินค่าคุณภาพของความสัมพันธ์สูงจะยิ่งลดการใช้อคติเข้าข้างตน หมายความว่าสำหรับกลุ่มตัวอย่างการกระทำผิดของคู่รักจะได้รับการประเมินว่ารุนแรงน้อยกว่าเมื่อเทียบกับบุคคลอื่นมากกว่า และยิ่งคุณภาพของความสัมพันธ์คู่รักมีค่าสูง การประเมินความรุนแรงของการกระทำผิดก็ยิ่งลดลง จึงสรุปได้ว่าในคู่รักที่มีคุณภาพความสัมพันธ์ดีจะมีการใช้อคติเข้าข้างตนเมื่อเกิดการกระทำผิดน้อยกว่า โดยจะรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิดลดลง จึงมีแนวโน้มให้อภัยมากกว่า

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิด(Intimacy) อารมณ์เส่นหา (Passion) การผูกมัด (Commitment) กับการให้อภัย (Forgiveness)
2. ศึกษาอิทธิพลกำกับของระดับการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิด (Perceived transgression severity) ในความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิด(Intimacy) อารมณ์เส่นหา (Passion) การผูกมัด (Commitment) กับการให้อภัย (Forgiveness)

สมมติฐานการวิจัย

1. ความใกล้ชิด อารมณ์เส่นหา และการผูกมัดสามารถทำนายการให้อภัยได้

2. ความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิด อารมณ์เสนาหา การผูกมัดและการให้อภัยแตกต่างกันไปตามระดับการรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์

ตัวแปรที่ต้องการศึกษา

ตัวแปรทำนาย ได้แก่ องค์ประกอบความรัก แบ่งเป็น สามองค์ประกอบ ได้แก่

1. ความใกล้ชิด(Intimacy)
2. การผูกมัด (Passion)
3. อารมณ์เสนาหา (Commitment)

ตัวแปรกำกับ การรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิด(Perceived transgression severity)

ตัวแปรเกณฑ์ การให้อภัยต่อคู่รัก (Forgiveness)

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิด อารมณ์เสนาหา การผูกมัด การให้อภัย และการรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิต นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีอายุระหว่าง 18-23 ปี ปัจจุบันมีคนที่ เป็นคู่รักต่างเพศ (Heterosexual) คู่กันเป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 2 เดือนและไม่เกิน 2 ปี ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snowball sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยการแนะนำของตัวอย่างที่ได้ไปเก็บข้อมูลมาแล้ว

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. **ความใกล้ชิด** หมายถึง สภาวะที่บุคคลมีการเปิดเผยตัวเองให้กันและกันมากขึ้น เห็นอกเห็นใจ คู่รัก มีสภาวะเกื้อกูลซึ่งกันและกัน เอาใจใส่และห่วงใยในสวัสดิภาพของอีกฝ่ายมีความรู้สึก เชื่อมต่อ ใกล้ชิดระหว่างคู่รักเป็นความอบอุ่นในความสัมพันธ์ มีการสนับสนุนทางอารมณ์จากการสื่อสาร และให้ความสำคัญกับคู่รัก ในงานวิจัยนี้ความใกล้ชิดผูกพัน หมายถึง คะแนนที่ได้ตอบแบบวัดความรักที่พัฒนาจาก Sternberg's Triangular love scale ของ Sternberg (1988) ในส่วนของความใกล้ชิด ซึ่งเป็นการประเมินของกลุ่มตัวอย่างที่ประเมินตนเองว่ามีความใกล้ชิดผูกพันกับคู่รักของตนอย่างไร
2. **อารมณ์เสนาหา** หมายถึง อารมณ์รักใคร่ การมีแรงดึงดูดทางกายต่ออีกฝ่ายและความปรารถนาต่อการกระตุ้นเร้าทางประสาทสัมผัส มักคิดถึงเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตนกับคู่รัก ตลอดจน

การมีเพศสัมพันธ์ ในงานวิจัยนี้อารมณ์เสนาหา หมายถึง คะแนนที่ได้ตอบแบบวัดความรักที่พัฒนา จาก Sternberg's Triangular love scale ของ Sternberg (1988) ในส่วนของอารมณ์เสนาหา ซึ่ง เป็นการประเมินของกลุ่มตัวอย่างที่ประเมินตนเองว่ามีอารมณ์เสนาหากับคู่รักของตนอย่างไร

3. **การผูกมัด** หมายถึง การตัดสินใจเริ่มต้นดำรงความสัมพันธ์ และอุทิศตนเพื่อรักษาความสัมพันธ์ แบบคู่รัก เป็นความมั่นใจ ความซื่อสัตย์ที่มีต่อคู่รัก และความต้องการที่จะดำรงความสัมพันธ์ให้ ยืนยาวในการวิจัยนี้การผูกมัด หมายถึง คะแนนที่ได้ตอบแบบวัดความรักที่พัฒนาจาก Sternberg's Triangular love scale ของ Sternberg (1988) ในส่วนของการผูกมัดซึ่งเป็นการ ประเมินของกลุ่มตัวอย่างที่ประเมินตนเองว่ามีการผูกมัดกับคู่รักของตนอย่างไร
4. **การให้อภัยต่อคู่รัก** หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงมุมมองหรือการตอบสนองของบุคคลหนึ่ง ต่อคู่รักของตนที่ได้กระทำความผิด จากเดิมที่มีมุมมองและการตอบสนองต่อคู่รักของตนทางลบสู่ มุมมองหรือการตอบสนองกลางๆ หรือทางบวกแทนในงานวิจัยนี้การให้อภัยหมายถึงคะแนนที่ได้ จากแบบวัดการให้อภัย ที่พัฒนามาจาก The Heartland Forgiveness Scale ของ Thompson และคณะ (2005) ในส่วนการให้อภัยต่อบุคคลอื่น ซึ่งเป็นการให้อภัยของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อคู่รัก ของตน ที่มาจากการอ่านเหตุการณ์จำลองที่ผู้กลุ่มวิจัยกำหนดให้
5. **การรับรู้ความรุนแรงของเหตุการณ์** หมายถึง ระดับการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิดการ กระทำผิดของคู่รักที่เกิดขึ้นในการวิจัยนี้หมายถึง คะแนนการประเมินความรุนแรงของกลุ่ม ตัวอย่างที่มีต่อสถานการณ์จำลองที่กลุ่มผู้วิจัยกำหนดให้ โดยใช้มาตราแบบ Semantic scale
6. **ความสัมพันธ์แบบคู่รัก** หมายถึง ความสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อบุคคลที่เป็นคู่รัก โดยมี ระยะเวลาในการดำรงความสัมพันธ์ไม่ต่ำกว่า 2 เดือน และไม่เกิน 2 ปี

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิด(intimacy) อารมณ์เสนาหา (passion) การผูกมัด (commitment) กับการให้อภัย (forgiveness)
2. ทำให้ทราบถึงอิทธิพลกำกับของระดับการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิด (perceive transgression severity) ในความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิด(intimacy) อารมณ์เสนาหา (passion) การผูกมัด (commitment) กับการให้อภัย (forgiveness)

บทที่ 2

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Study) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิด (Intimacy) อารมณ์เสนาห์ (Passion) การผูกมัด (Commitment) กับการให้อภัย (Forgiveness) และศึกษาอิทธิพลกำกับของระดับการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิด (Perceived Transgression Severity) ในความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิด (Intimacy) อารมณ์เสนาห์ (Passion) การผูกมัด (Commitment) กับการให้อภัย (Forgiveness) โดยมีวิธีการวิจัยดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิต นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เป็นนิสิตนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 - 6 โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกดังนี้

- กำลังมีความสัมพันธ์แบบคูรััก โดยเป็นคูรัักต่างเพศ (Heterosexual)
- มีระยะเวลาในการคบหาเป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 2 เดือนและไม่เกิน 2 ปี

จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) ในกลุ่มนักศึกษาจำนวน 204 คน พบกลุ่มตัวอย่างที่ตรงตามเงื่อนไขจำนวน 142 คนซึ่งมีลักษณะทางประชากรดังแสดงในตารางที่ 1

จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะด้านประชากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	63	44.4
หญิง	79	55.6

ตารางที่ 1 (ต่อ)

จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะด้านประชากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ		
18	23	16.19
19	39	27.46
20	33	23.23
21	30	21.12
22	15	10.56
23	2	1.40
ชั้นปี		
1	20	14.1
2	44	31
3	31	21.8
4	41	28.9
มากกว่า 4	5	3.5
ช่วงเวลาที่คบหา (เดือน)		
2 – 6	55	38.7
7 – 12	35	24.6
13 -18	28	19.7
19 – 24	24	17
จำนวนวันที่พบปะคนรัก (วัน/สัปดาห์)		
น้อยกว่า 1	9	6.3
1 – 3	40	28.2
4 – 6	67	47.2
7	26	18.3
ระยะเวลาที่ติดต่อกัน (ชั่วโมง/สัปดาห์)		
1 – 7	48	33.8
8 – 14	39	27.5
15 – 21	13	9.2
22 – 28	6	4.2
มากกว่า 28	24	16.9
Missing	12	8.4

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นจำนวนของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงที่มากกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายเล็กน้อย และสำหรับอายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 19.89 ปี ชั้นปีที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ชั้นปีที่ 2 คิดเป็น 31 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือชั้นปีที่ 4 คิดเป็น 28.9 เปอร์เซ็นต์ อันดับต่อมา คือ ชั้นปีที่ 3 คิดเป็น 21.8 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ และคนส่วนใหญ่คบหาคู่อีกในช่วง 2 – 6 เดือนมากที่สุด จำนวน 55 คน คิดเป็น 38.7 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาจะคบกันได้นาน 7 – 12 เดือน และ 13 – 18 เดือน โดยมีจำนวน 35 และ 28 คน และคิดเป็น 24.6 และ 19.7 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ ส่วนนิสิตนักศึกษาที่คบกันตั้งแต่ 19 เดือนขึ้นไป พบเพียง 24 คน คิดเป็นเพียง 17 เปอร์เซ็นต์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) 1 ชุด ประกอบด้วยแบบสอบถามต่างๆ ทั้งหมด 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง อาทิ เพศ อายุ มหาวิทยาลัย ชั้นปี คณะ ระยะเวลาความสัมพันธ์ของคู่อีก

ส่วนที่ 2 มาตรวัดองค์ประกอบความรัก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามวัดองค์ประกอบความรัก แบบวัดองค์ประกอบความรักนี้พัฒนามาจาก Sternberg's Triangular Love Scale ของ Robert J. Sternberg (1988) จำนวน 45 ข้อ เป็นข้อกระทงทางบวกทั้งหมด การวัดองค์ประกอบของความรักทั้ง 3 ด้าน ได้แก่

1. ความใกล้ชิดชิดผูกพัน (intimacy) 15 ข้อ ได้แก่ข้อ 2 3 5 6 8 9 11 12 14 20 23 32 34 36
2. อารมณ์เสนาหา (passion) 15 ข้อ ได้แก่ข้อ 4 7 10 13 15 16 18 19 22 24 26 27 40 41 44
3. การผูกมัด (commitment) 15 ข้อ ได้แก่ข้อ 1 17 21 25 28 29 30 31 33 35 37 38 42 43 45

ลักษณะของการตอบแบบสอบถามเป็นมาตร Likert scale 5 ระดับโดยมีความหมายดังนี้

- 1 หมายถึง ไม่ตรงกับตัวฉันเลย
- 2 หมายถึง ค่อนข้างไม่ตรงกับตัวฉัน
- 3 หมายถึง ตรงและไม่ตรงพอๆ กัน
- 4 หมายถึง ค่อนข้างตรงกับตัวฉัน
- 5 หมายถึง ตรงกับตัวฉันที่สุด

ส่วนที่ 3 มาตรวัดระดับความรุนแรงของการกระทำผิดของคู่อีกและการให้อภัยต่อคู่อีก
มีทั้งหมดสามส่วน ประกอบด้วย

3.1 สถานการณ์ (Scenario) เกี่ยวกับการกระทำความผิดของคู่รัก ที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามสมมติตนเองลงไปยังสถานการณ์นั้นๆ โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

3.2 มาตรการวัดระดับความรุนแรงของสถานการณ์การกระทำผิดของคู่รักประกอบด้วยข้อกระทง 1 ข้อ ที่ถามถึงระดับความรุนแรงของการกระทำผิดที่อ่านไปก่อนหน้าว่ามีระดับความรุนแรงของการกระทำผิดตามความรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างเท่าไร โดยใช้การวัดแบบ Semantic scale ในการตอบระดับความรุนแรง

คำชี้แจง : จากสถานการณ์นี้คุณคิดว่าเหตุการณ์นี้มีความรุนแรงระดับใดกรุณาทำเครื่องหมาย x ตัดบนเส้นระดับความรุนแรง

ไม่รุนแรงเลย |-----| รุนแรงมาก

โดยระดับความรุนแรงมากน้อย ขึ้นกับระยะทางที่ห่างจากจุดเริ่มต้นทางด้านซ้ายสุด และมีความรุนแรงมากที่สุดเมื่ออยู่ที่จุดสิ้นสุดทางด้านขวามือ เก็บข้อมูลโดยวัดเป็นหน่วยเซนติเมตรที่มีทศนิยมสองตำแหน่ง

3.3 มาตรการให้ข้อภัยต่อคู่รักในเหตุการณ์ที่กำหนดให้ กลุ่มผู้วิจัยแปลและพัฒนามาตรการวัดการให้ข้อภัยต่อบุคคลในสถานการณ์หนึ่งๆ (Stage of forgiveness) จากมาตรการวัดการให้ข้อภัย Heartland Forgiveness Scale (HFS) ของ Thompson และคณะ (2005) ลักษณะของการตอบแบบสอบถามเป็นมาตร Likert scale 5 ระดับ โดยให้ตอบว่าข้อกระทงแต่ละข้อตรงกับความรู้สึกหรือพฤติกรรมมากน้อยเพียงใด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 2 หมายถึง ค่อนข้างไม่เห็นด้วย
- 3 หมายถึง เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพอๆ กัน
- 4 หมายถึง ค่อนข้างเห็นด้วย
- 5 หมายถึง เห็นด้วยที่สุด

การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

มาตรวัดองค์ประกอบความรัก

มาตรวัดองค์ประกอบความรักเป็นมาตรที่ใช้ในการบอกระดับองค์ประกอบต่างๆ ในความสัมพันธ์ระหว่างคู่รักของกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยแปลและพัฒนาจาก Sternberg's Triangular Love Scale ของ

Robert J. Sternberg (1988) จำนวนทั้งหมด 45 ข้อ เป็นข้อกระทงทางบวกทั้งหมด แบ่งเป็นการวัดองค์ประกอบของความรักทั้ง 3 องค์ประกอบคือ ความใกล้ชิด(intimacy) 15 ข้อกระทง อารมณ์เสนาหา (passion) 15 ข้อกระทง การผูกมัด (commitment) 15 ข้อกระทง ให้ประเมินบนมาตรา Likert scale 5 ระดับ จาก 1 หมายถึงไม่ตรงกับตัวฉันเลย ไปจนถึง 5 หมายถึงตรงกับตัวฉันที่สุด

ขั้นตอนการพัฒนามาตรวัดองค์ประกอบความรัก

1. แปลและปรับปรุงภาษาจากมาตรต้นฉบับให้เหมาะกับบริบทคนไทย
2. นำข้อกระทงที่แปลแล้วทดสอบภาษากับกลุ่มตัวอย่าง 10 คน
3. ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของมาตรโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (รายละเอียดในภาคผนวก ก) ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ
4. ทดลองนำมาตรที่ปรับปรุงแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คนเพื่อวิเคราะห์รายข้อ (item analysis) โดยพิจารณาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงหนึ่งกับข้อกระทงอื่นๆ ภายในมาตร (Corrected Item- Total Correlation) กำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 [$r(50) = .23$] โดยจะตัดหรือปรับข้อกระทงที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงและคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ในมาตรที่ได้คะแนนต่ำกว่าระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 พบว่ามาตรองค์ประกอบความรักทั้ง 3 ด้านรวม 45 ข้อผ่านเกณฑ์การวิเคราะห์ทุกข้อ (รายละเอียดรายข้อดังตารางในภาคผนวก ข)
5. คำนวณความเที่ยง (Reliability) ของมาตรวัดด้วยวิธีความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) จากข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์การวิเคราะห์ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค(Cronbach's Alpha Coefficient) ของทั้งมาตร ที่ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ พบว่ามีความเที่ยงเท่ากับ .95 โดยรายละเอียดของทั้ง 3 ด้านมีดังนี้ มาตรวัดองค์ประกอบความรักด้านความใกล้ชิดจำนวน 15 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ .87 มาตรวัดองค์ประกอบความรักด้านอารมณ์เสนาหาจำนวน 15 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ .95 มาตรวัดองค์ประกอบความรักด้านการผูกมัดจำนวน 15 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ .90

เหตุการณ์การกระทำผิดระหว่างคู่รัก

ขั้นตอนการพัฒนาสถานการณ์การกระทำผิดระหว่างคู่รัก

1. สํารวจเหตุการณ์การกระทำผิดระหว่างคู่รักในบุคคลที่กำลังมีและเคยมีสัมพันธภาพแบบคู่รัก โดยให้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตชายและหญิงจำนวน 40 แบ่งเป็นชาย 20 คนและหญิง 20 คนเขียนเหตุการณ์ที่ตนเคยถูกคู่รักกระทำผิด คนละ 10 เหตุการณ์
2. นำข้อมูลการกระทำผิดที่ได้มาแบ่งกลุ่มการกระทำผิดโดยใช้วิธี Inter-rater agreement โดยสมาชิกกลุ่มผู้วิจัย และจากการสำรวจครั้งนี้ได้ประเด็นหลักในการกระทำผิดของคู่รักที่จะนำไปสู่การผิดใจมาทั้งหมด 9 ประเด็น (รายละเอียดในภาคผนวก ค)
3. พัฒนาเรื่องราวของสถานการณ์ตามประเด็นที่ได้จากการสำรวจทั้ง 9 ประเด็น โดยเนื้อเรื่องเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมในหมวดเท่านั้น (รายละเอียดในภาคผนวก ง)
4. ทดลองนำเหตุการณ์ที่พัฒนาขึ้นไปทดสอบความเข้าใจในเนื้อหาให้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน แบ่งเป็นเพศชาย 10 คน เพศหญิง 10 คน
5. เมื่อพัฒนาเหตุการณ์จนกลุ่มตัวอย่างเข้าใจภาษาและเรื่องราวในเหตุการณ์ทั้ง 9 เป็นอย่างดีแล้ว ทดลองใช้เหตุการณ์ทั้ง 9 ในการวัดระดับความรุนแรงของการกระทำผิดกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน โดยใช้การวัดแบบ Semantic scale ในการตอบระดับความรุนแรง
6. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความโด่ง ความเบ้ แล้วได้ทำการเลือก 1 เหตุการณ์ที่มีความแปรปรวนมากเพียงพอเพื่อใช้ในการวิจัยซึ่งในที่นี้ได้เลือกเหตุการณ์ “การบังคับจิตใจ” มาใช้ในการวิจัยต่อไป (รายละเอียดดังตารางในภาคผนวก จ)

มาตรวัดการให้อภัยระหว่างบุคคล

พัฒนามาตรวัดการให้อภัยระหว่างบุคคลมาจากมาตรวัดการให้อภัย Heartland Forgiveness Scale (HFS) ของ Thompson และคณะ (2005) โดยเลือกใช้เฉพาะส่วนการให้อภัยต่อบุคคลอื่นจำนวน 6 ข้อ ลักษณะของการตอบแบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ระดับจาก 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไปจนถึง 5 หมายถึง เห็นด้วยที่สุด ประกอบด้วยข้อกระทงทางบวก 3 ข้อ ข้อกระทงทางลบ 3 ข้อ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ตารางที่ 2

เกณฑ์การให้คะแนนมาตรวัดการให้อภัยในคู่รัก

ระดับความเห็น	คะแนน	
	ข้อกระทงทางบวก	ข้อกระทงทางลบ
เห็นด้วยที่สุด	5	1
ค่อนข้างเห็นด้วย	4	2
เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพอๆ กัน	3	3
ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

ขั้นตอนการพัฒนามาตรวัดการให้อภัย

1. แปลและปรับภาษาให้เหมาะกับบริบทคนไทยและเป็นการให้อภัยเฉพาะสถานการณ์
2. นำข้อกระทงที่แปลแล้วทดสอบภาษากับกลุ่มตัวอย่าง 10 คน
3. ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของมาตรโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (รายละเอียดในภาคผนวก ก) และปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ
4. ทดลองนำมาตรที่ปรับปรุงแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คนเพื่อวิเคราะห์รายข้อ (item analysis) โดยพิจารณาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงหนึ่งกับข้อกระทงอื่นๆ ภายในมาตร (Corrected Item- Total Correlation) กำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 [$r(50) = .23$] โดยจะตัดหรือปรับข้อกระทงที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงและคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ในมาตรที่ได้คะแนนต่ำกว่าระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 พบว่ามาตรการให้อภัยระหว่างบุคคลทั้งหมด 6 ข้อผ่านเกณฑ์การวิเคราะห์ทุกข้อ(รายละเอียดรายข้อดังตารางในภาคผนวก จ)
5. คำนวณความเที่ยง (Reliability) ของมาตรวัดด้วยวิธีความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) จากข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์การวิเคราะห์ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค(Cronbach's Alpha Coefficient) ของทั้งมาตร พบว่ามีความเที่ยงเท่ากับ 0.78

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รวมมาตรวัดต่างๆ เข้าด้วยกัน โดยเรียงตามลำดับดังนี้

1. เหตุการณ์การกระทำผิดของคู่รัก

2. แบบสอบถามการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิดของคู่รัก
3. มาตรการวัดการให้อภัย
4. มาตรการวัดองค์ประกอบความรัก

ทั้งหมดนี้เป็นการวัดแบบ Paper and Pencil และดำเนินการเก็บข้อมูลนักศึกษาในมหาวิทยาลัย รัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. แนะนำตัวผู้วิจัยและขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม ชี้แจงเรื่องความเป็นนิรนามของข้อมูล และไม่มีเปิดเผยข้อมูลที่ระบุตัวตนเป็นรายบุคคลเด็ดขาด
2. สอบถามเพื่อคัดกรองกลุ่มตัวอย่างที่กำลังมีความสัมพันธ์
3. อธิบายวัตถุประสงค์ของการทำแบบสอบถาม และแจ้งคำชี้แจงในการทำแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง และเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างซักถามข้อสงสัยในการทำแบบสอบถาม
4. แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างคนละหนึ่งชุด หากกลุ่มตัวอย่างอยู่กับคู่รักในขณะนั้นจะชี้แจงให้ทั้งสองนั่งแยกกันขณะทำแบบสอบถามและไม่ปรึกษากันขณะทำ
5. ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลเมื่อรับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง กล่าวขอบคุณกลุ่มตัวอย่าง และสรุปการทำแบบสอบถามในครั้งนี้
6. คัดเลือกข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านเกณฑ์ข้างต้น เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows 17 แบ่งการวิเคราะห์เป็นสองส่วน ได้แก่

1. คำนวณหาค่าสถิติบรรยายได้แก่ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตัวแปรต่างๆ ได้แก่องค์ประกอบของความรัก 3 ด้านได้แก่ความใกล้ชิด อารมณ์เสนาห์ และการผูกมัด ซึ่งเป็นตัวแปรทำนาย ตัวแปรความรุนแรงของการกระทำผิดซึ่งเป็นตัวแปรกำกับ และตัวแปรการให้อภัย ซึ่งเป็นตัวแปรตาม
2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ถดถอยแบบเชิงชั้น (Hierarchical Regression Analysis) เพื่อศึกษาอิทธิพลการทำนายของตัวแปรองค์ประกอบความรักที่มีต่อการให้อภัย และทำนายอิทธิพลกำกับของตัวแปรการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิดที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของความรักและการให้อภัย

บทที่ 3

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของความรักและการให้อภัยโดยมี การรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิดเป็นตัวแปรกำกับ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความใกล้ชิด (Intimacy) อารมณ์เสนาหา (Passion) การผูกมัด (Commitment) กับการให้อภัย (Forgiveness) และศึกษาอิทธิพลกำกับของระดับการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิด (Perceived transgression severity) ในความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิด (Intimacy) อารมณ์เสนาหา (Passion) การผูกมัด (Commitment) กับการให้อภัย (Forgiveness) ในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 142 คน โดยมีสมมติฐาน ดังนี้

1. ความใกล้ชิด อารมณ์เสนาหา และการผูกมัดสามารถทำนายการให้อภัยได้

2. ความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิด อารมณ์เสนาหา การผูกมัดและการให้อภัยแตกต่างกันไปตาม ระดับการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิด

ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จึงขอใช้สัญลักษณ์แทนความหมายต่างๆ ดังนี้

N หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัย

M หมายถึง ค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนน

SD หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

p หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

b หมายถึง สัมประสิทธิ์ความถดถอย

b^* หมายถึง สัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐาน

R^2 หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ

ΔR^2 หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละโมเดล

ตารางที่ 3

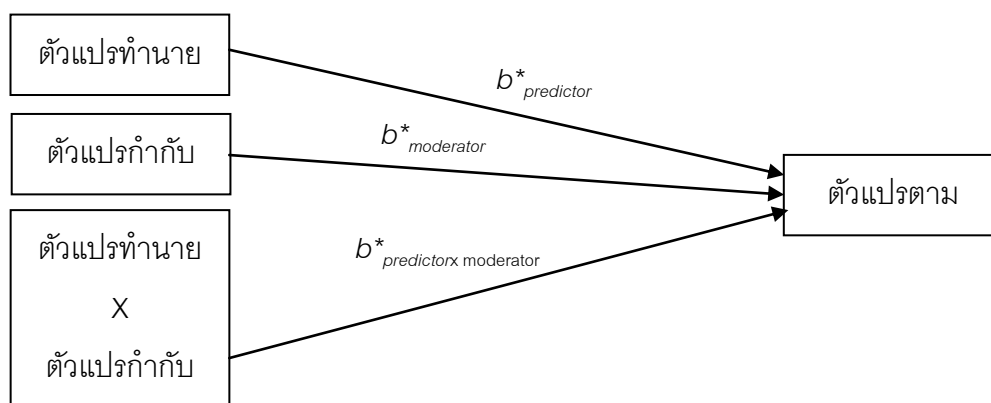
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละตัวแปร

ตัวแปร	M	SD	ช่วงคะแนน
1. ความใกล้ชิดผูกพัน	58.5	7.77	[31, 75]
2. การผูกมัด	58.6	9.28	[31, 75]
3. อารมณ์เสนาหา	51.4	9.77	[27, 73]
4. การรับรู้ความรุนแรงของการกระทำ ผิด	5.2	2.49	[0, 10]
5. การให้อภัย	22.1	4.32	[9, 30]

หมายเหตุ N = 142

จากตารางแสดงให้เห็นค่าเฉลี่ยคะแนนความใกล้ชิดผูกพันของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 58.5 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.77 และค่าเฉลี่ยของคะแนนการผูกมัดเท่ากับ 58.6 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.28 ค่าเฉลี่ยคะแนนอารมณ์เสนาหาเท่ากับ 51.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.77 ส่วนการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิด ช่วงคะแนนของมาตรตั้งแต่ 0 ถึง 10 กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.2 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.49 และตัวแปรการให้อภัยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 22.1 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.32

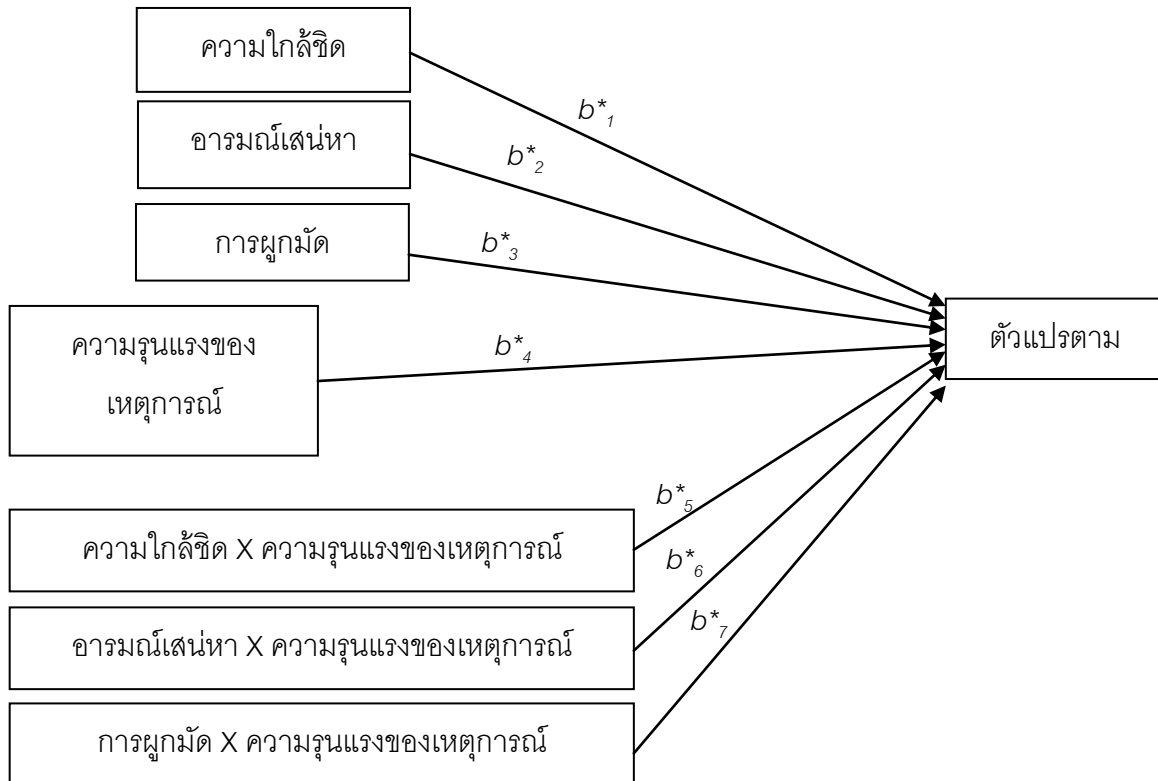
จากสมมติฐานทั้ง 2 ข้อ ผู้วิจัยทดสอบสมมติฐานตามแนวคิดของ Baron และ Kenny (1986) จากภาพที่ 1 เป็นโมเดลของตัวแปรกำกับ กล่าวคือ ตัวแปรกำกับเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับความสัมพันธ์หรือมีอิทธิพลต่อทิศทางระหว่างตัวแปรทำนายและตัวแปรตาม ดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 โมเดลทดสอบการเป็นตัวแปรกำกับ (Baron, & Kenny, 1986)

ตามแนวคิดของตามแนวคิดของ Baron และ Kenny (1986) อิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตามมีสามเส้นทาง ได้แก่ อิทธิพลจากตัวแปรทำนาย อิทธิพลจากตัวแปรกำกับ และอิทธิพลจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรกำกับ โดยการทดสอบสมมติฐานตามแนวคิดนี้ สมมติฐานของการเป็นตัวแปรตามจะเป็นจริงเมื่อ ควบคุมอิทธิพลของตัวแปรทำนายและตัวแปรกำกับให้อยู่ในระดับค่าเฉลี่ยแล้ว อิทธิพลเส้นทางสาม (ตัวแปรทำนาย X ตัวแปรกำกับ) มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กลุ่มผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ถดถอบเชิงพหุคูณลำดับขั้น (Hierarchical Regression Analysis) ทดสอบสมมติฐานทั้ง 2 ข้อ โดยกำหนดให้คะแนนการให้อภัยเป็นตัวแปรตาม องค์ประกอบของความรักทั้ง 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ความใกล้ชิด อารมณ์เสนาหา และการผูกมัดเป็นตัวแปรทำนาย โดยมีการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิดเป็นตัวแปรกำกับแสดงเป็นโมเดลที่ใช้ทดสอบสมมติฐานได้ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 3 โมเดลที่ใช้ทดสอบสมมติฐานทั้ง ข้อ 2

ลำดับการใส่ตัวแปรเพื่อวิเคราะห์การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณลำดับชั้น (Hierarchical Regression Analysis) มีดังนี้

ขั้นที่ 1 ใส่ตัวแปรความใกล้ชิด อารมณ์เสนาห์ และการผูกมัด เพื่อทำนายการให้อภัย

ขั้นที่ 2 ใส่ตัวแปรการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิด เพื่อทำนายการให้อภัย

ขั้นที่ 3 ใส่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิดและความรุนแรงของการกระทำผิด อารมณ์เสนาห์และความรุนแรงของการกระทำผิดการผูกมัดและความรุนแรงของการกระทำผิดเพื่อทำนายการให้อภัย

ดังนั้น สมการถดถอยพหุคูณลำดับชั้น จึงแบ่งออกเป็น 3 สมการ คือ

โมเดลที่ 1 การให้อภัย = $b^*_1(\text{ความใกล้ชิด}) + b^*_2(\text{อารมณ์เสนาห์}) + b^*_3(\text{การผูกมัด})$

โมเดลที่ 2 การให้อภัย = $b^*_1(\text{ความใกล้ชิด}) + b^*_2(\text{อารมณ์เสนาห์}) + b^*_3(\text{การผูกมัด}) + b^*_4(\text{การรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิด})$

โมเดลที่ 3 การให้อภัย = $b^*_1(\text{ความใกล้ชิด}) + b^*_2(\text{อารมณ์เสนาห์}) + b^*_3(\text{การผูกมัด}) + b^*_4(\text{การรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิด})$

- + b*5(ความใกล้ชิดx การรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิด)
- + b*6(อารมณ์เสนาหา x การรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิด)
- + b*7(การผูกมัด x การรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิด)

จากแนวคิดของ Baron และ Kenny (1986) สมมติฐานข้อที่ 1 ความใกล้ชิด อารมณ์เสนาหา หรือการผูกมัดมีอิทธิพลทำนายการให้อภัยก็เมื่อ b*1 b*2 b*3 ในขั้นตอนแรกมีอิทธิพลต่อการให้อภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และจากสมมติฐานข้อที่ 2 การรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิดจะเป็นตัวแปรกำกับที่ต่อเมื่อปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรองค์ประกอบความรักทั้ง 3 ตัวกับตัวแปรการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิด ได้แก่ b*5 b*6 b*7 มีอิทธิพลต่อการให้อภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่การรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิดจะไม่ใช่ตัวแปรกำกับที่ต่อเมื่อปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ในการวิเคราะห์หัตถดถอยเชิงพหุคูณลำดับขั้น (Hierarchical Regression Analysis) จากแนวคิดของ Aiken และ West (1991) เพื่อป้องกันปัญหาของ Multicollinearity ระหว่างแต่ละตัวแปรและผลคูณของแต่ละตัวแปร กลุ่มผู้วิจัยได้ทำการแปลงคะแนนตัวแปรทำนายทุกตัวด้วยวิธี Mean - centering คือการนำค่าเฉลี่ยของแต่ละตัวแปรลบออกจากผลรวมของตัวแปรแต่ละตัวแปร ก่อนที่จะทำการวิเคราะห์หัตถดถอยเชิงพหุคูณลำดับขั้นต่อไป นอกจากนี้เมื่อทำการวิเคราะห์ ค่า Tolerance และ ค่า VIF ของตัวแปรต้นและตัวแปรกำกับพบว่า ค่า Tolerance ของตัวแปรทุกตัวมีค่าสูงกว่า 0.1 และค่า VIF มีค่ามากกว่า 1 จึงไม่มีปัญหา Multicollinearity

จากนั้นกลุ่มผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์สถิติตามขั้นตอนดังกล่าวมาแล้วข้างต้น โดยผลวิเคราะห์ความเป็นตัวแปรทำนายขององค์ประกอบความรักทั้ง 3 องค์ประกอบปรากฏตามผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 4

การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณลำดับขั้นเพื่อทำนายการให้อภัย โดยมีความใกล้ชิด อารมณ์เส่นหา และการผูกมัดเป็นตัวแปรทำนาย และมีการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิดเป็นตัวแปรกำกับ

	B	SE	b*	R ²	ΔR ²
<u>ขั้นที่ 1</u>				.10	.10*
การผูกมัด	.17*	.060	.37		
อารมณ์เส่นหา	-.18*	.059	-.42		
ความใกล้ชิด	.11	.071	.19		
<u>ขั้นที่ 2</u>				.11	.01
การรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิด	-.19	.142	-.11		
<u>ขั้นที่ 3</u>				.16	.05*
ความใกล้ชิด x การรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิด	.03	.030	.16		
อารมณ์เส่นหา x การรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิด	.03	.022	.19		
การผูกมัด x การรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิด	-.03	.023	-.15		

หมายเหตุ * $p < .05$, $N = 142$

จากตารางที่ 3 ขั้นที่ 1 พบว่าตัวแปรการผูกมัดมีอิทธิพลต่อการทำนายการให้อภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ .37 ($b = .17, p < .05$) อารมณ์เส่นหา มีอิทธิพลต่อการทำนายการให้อภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ -.42 ($b = -.18, p < .05$) อย่างไรก็ตามตัวแปรความใกล้ชิดไม่มีผลต่อการทำนายการให้อภัยค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ .19 ($b = .11, ns$) แสดงให้เห็นว่าสมมติฐานที่ 1 ได้รับการสนับสนุนเพียงบางส่วน

นอกจากนี้ จากตารางที่ 3 ในขั้นที่ 3 การทดสอบอิทธิพลในการเป็นตัวแปรกำกับของตัวแปรการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิด พบว่าเมื่อใส่ตัวแปรผลคูณระหว่างองค์ประกอบความรักทั้ง 3 ตัวและการรับรู้ระดับความรุนแรงเข้าไปในการวิเคราะห์อิทธิพลกำกับในการวิเคราะห์ขั้นที่ 3 แล้ว การรับรู้ระดับความรุนแรงจะมีอิทธิพลกำกับเมื่อวิเคราะห์อิทธิพลรวมของทั้ง 3 องค์ประกอบความรัก ($\Delta R^2 = .05^*$) แต่อย่างไรก็ตามเมื่อดูอิทธิพลของตัวแปรกำกับในรายองค์ประกอบตามสมมติฐานแล้วพบว่า อิทธิพลกำกับของการรับรู้ระดับความรุนแรงของการกระทำผิดที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรองค์ประกอบความรักแต่ละองค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบต่อการให้อภัยไม่มีความสัมพันธ์กัน ในความสัมพันธ์ของทั้ง 3

องค์ประกอบต่ออิทธิพลกำกับของการรับรู้ระดับความรุนแรงของการกระทำผิดไม่สามารถทำนายความแปรปรวนของคะแนนการให้อภัยเพิ่มขึ้นได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำให้ปฏิเสธสมมติฐานที่ 2

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของความรักและการให้อภัยโดยมีการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิดเป็นตัวแปรกำกับ” เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิด (intimacy) อารมณ์เสนาหา (passion) การผูกมัด (commitment) กับการให้อภัย (forgiveness) และอิทธิพลกำกับของระดับการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิด (perceive transgression severity) ในความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิด (intimacy) อารมณ์เสนาหา (passion) การผูกมัด (commitment) กับการให้อภัย (forgiveness) ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ความใกล้ชิด อารมณ์เสนาหา และการผูกมัดสามารถทำนายการให้อภัยได้บางส่วน

ผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานบางส่วน จากใน 3 องค์ประกอบของความรักมี 2 ตัวแปรที่สนับสนุนสมมติฐาน ได้แก่ ตัวแปรการผูกมัดและตัวแปรอารมณ์เสนาหา ส่วนตัวแปรความใกล้ชิดจากผลการวิจัยไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อนี้

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลระหว่างการผูกมัดและการให้อภัย พบอิทธิพลทางบวกที่ขนาด .37 ($p < .05$) หมายถึง คู่รักที่รายงานคะแนนการผูกมัดต่อความสัมพันธ์สูงจะมีแนวโน้มให้อภัยมากกว่า ผลการวิจัยสอดคล้องกับโมเดลการลงทุนระยะยาวของ Rusbult (1980) ที่กล่าวว่าเนื่องจากคู่รักต่างได้ลงทุนในความสัมพันธ์ไว้แล้ว หากเลือกสานต่อความสัมพันธ์จะทำให้ส่วนลงทุนทั้งหมดไม่สูญสลาย คู่รักจะให้การให้อภัยเป็นเครื่องมือหนึ่งในการสานความสัมพันธ์ และตรงกับแนวคิดของ McCullough (2008) ที่กล่าวว่าเมื่อเกิดการกระทำผิดต่อกัน คู่รักมักระลึกถึงความสัมพันธ์และประสบการณ์ดีๆ ที่เคยสร้างร่วมกัน เพื่อยืดเหนี่ยวให้ยังสานต่อความสัมพันธ์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Molden และ Finkel (2009) ที่ทำการวิจัยในคู่รักจำนวน 104 คู่ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม พบว่าคู่รักที่มีการผูกมัดต่อกันมากกว่าจะให้อภัยมากกว่าคู่รักที่มีการผูกมัดกันน้อยอีกด้วย

งานวิจัยนี้ยังพบอิทธิพลระหว่างอารมณ์เสนาหาต่อการให้อภัย และเป็นที่น่าสนใจว่าอิทธิพลนี้เป็นอิทธิพลทางลบที่ขนาด -.18 ($p < .05$) หมายความว่า เมื่อคะแนนอารมณ์เสนาหาเพิ่มขึ้น คู่รักจะมีการให้อภัยลดลง เมื่อพิจารณาถึงทฤษฎีความรักของ Sternberg (1986) พบว่าเมื่อคู่รักเริ่มต้นความสัมพันธ์จะมีอารมณ์เสนาหาเข้มข้นมากเป็นเหตุให้ทั้งสองเข้ามาใกล้ชิดกัน ในระยะนี้คู่รักจะมุ่งสนใจกันและกันมาก โดยเฉพาะคู่รัก

ในวัยรุ่นที่จะมองคูรักอีกฝ่ายว่าเป็นเหมือนบุคคลในอุดมคติ ซึ่งสร้างความคาดหวังต่อการกระทำต่ออีกฝ่าย (Fischer & Alapack, 1987) ความคาดหวังนี้เองเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดอารมณ์ต่างๆ ในคูรัก Berscheid (2010) อธิบายว่า หากคูรักก้าวท้าวหรือคุกคามต่อความต้องการหรือความคาดหวังของอีกฝ่าย จะก่อให้เกิดอารมณ์ทางลบ และรับรู้ว่าคุณภาพของตนเองอยู่ในภาวะคุกคาม หากเป็นความสัมพันธ์ที่เพิ่งเริ่มต้นอยู่ คือยังมีความใกล้ชิดและการผูกมัดไม่มากนัก ความสัมพันธ์อาจสิ้นสุดลงได้ ซึ่ง Fehr, Gelfand และ Nag (2010) พบความสัมพันธ์ทางลบระหว่างอารมณ์ทางลบและอารมณ์โกรธกับการให้อภัย คือ ผู้ถูกกระทำผิดที่เกิดอารมณ์ทางลบและอารมณ์โกรธมักจะไม่ให้อภัย จึงเป็นไปได้ว่า การกระทำผิดระหว่างคูรักส่งผลกระทบต่อความคาดหวังที่คูรักมีต่ออีกฝ่าย ก่อให้เกิดอารมณ์ทางลบ จึงทำให้เกิดการให้อภัยน้อยลง

ส่วนผลการวิจัยที่ไม่พบอิทธิพลระหว่างตัวแปรความใกล้ชิดกับการให้อภัย แตกต่างจากแนวคิดของ Fincham, Paleari และ Regalia (2002) ที่กล่าวว่าความใกล้ชิดเป็นผลให้คูรักมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกอีกฝ่าย (empathy) ส่งเสริมให้เกิดการให้อภัยมากขึ้น ผู้วิจัยคาดว่าน่าจะมีสาเหตุมาจากเรื่องของพัฒนาการของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจากการศึกษาพัฒนาการมนุษย์ช่วง 10 ปีที่ผ่านมาพบการชะลอของพัฒนาการ กล่าวคือ ปัจจุบันสังคมได้มีความเปลี่ยนแปลงบุคคลได้รับการเลี้ยงดูจากครอบครัวเป็นเวลานานขึ้นและก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ช้าลง (Santrock, 2012) อาจเป็นผลให้กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ที่อยู่ในช่วงอายุ 18-26 ปี ยังอยู่ในขั้นค้นหาอัตลักษณ์ของตน และยังไม่เริ่มพัฒนาความใกล้ชิดกับเพศตรงข้ามตามที่ทฤษฎีของ Erikson (1994) ได้กล่าวไว้ว่าบุคคลจำเป็นต้องผ่านภาระงานในแต่ละขั้นของพัฒนาการให้สำเร็จ หากไม่สำเร็จจะเกิดอุปสรรคในการพัฒนาขั้นต่อไป งานวิจัยของ Mansoobifar, Mujembari & Keybollahi (2012) ยังพบอิทธิพลทางบวกของความสำเร็จในการค้นหาอัตลักษณ์กับระดับความใกล้ชิด และยังพบอิทธิพลทางลบของการไม่ประสบความสำเร็จในการค้นหาอัตลักษณ์ตนเอง นั่นหมายถึงในการที่บุคคลค้นหาอัตลักษณ์ตนเองไม่พบแต่ได้มีการเริ่มต้นความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้อื่น จะทำให้มีคะแนนความใกล้ชิดกับคูรักต่ำ ดังนั้น จึงเป็นไปได้ว่าคะแนนความใกล้ชิดของกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยนี้อาจได้รับอิทธิพลจากความสำเร็จในการค้นหาอัตลักษณ์เช่นกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิด อารมณ์เสนาหา การผูกมัดและการให้อภัยแตกต่างกันไปตามระดับการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิด

ผลการวิเคราะห์หัตถถอยพหุคูณลำดับขั้นในโมเดลที่สามปฏิเสธสมมติฐานสมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวคือ ไม่พบอิทธิพลกำกับของการรับรู้ระดับความรุนแรงของการกระทำผิดที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรองค์ประกอบความรักทั้ง 3 องค์ประกอบคือความใกล้ชิด อารมณ์เสนาหาและการผูกมัด

จากการศึกษาของ Ysseldyk และ Wohl (2012) พบว่าความรุนแรงของการกระทำผิดส่งอิทธิพลทางลบต่อการให้อภัย นั่นคือ ผู้ที่รับรู้ว่าการกระทำผิดมีความรุนแรงมากจะมีแนวโน้มให้อภัยน้อย

McCullough และคณะ (2006) ยังพบความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างความรุนแรงของการกระทำผิดกับการหลีกหนีและการแก้แค้น ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการไม่ให้อภัย ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่าความรุนแรงของการกระทำผิดจะมีอิทธิพลทำให้ความสัมพันธ์ของการให้อภัยและองค์ประกอบความรักเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่าไม่มีอิทธิพลดังกล่าว ที่ผลเป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยคาดว่าน่าจะมีสาเหตุจากรูปแบบการประเมินความรุนแรงของการกระทำผิด กล่าวคือ ในงานวิจัยของ McCullough และคณะ (2006) ที่ศึกษาความรุนแรงของการกระทำผิดกับการให้อภัยนั้น ใช้วิธีประเมินความรุนแรงของการกระทำผิดโดยให้กลุ่มตัวอย่างระลึกถึงเหตุการณ์ที่เคยถูกกระทำผิดโดยคู่รักอย่างเจ็บปวดที่สุด ซึ่งจะทำให้ได้ค่าความรุนแรงของการกระทำผิดสูง แล้วจึงนำมาตรวัดประเมินการให้อภัย ผลการวิจัยจึงพบความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างความรุนแรงของการกระทำผิดกับการให้อภัย แต่ในการศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาความรุนแรงของการกระทำผิดในฐานะตัวแปรกำกับ ผู้วิจัยจึงนำเสนอเหตุการณ์การกระทำผิดระหว่างคู่รักที่มีความแปรปรวนสูง ซึ่งได้รับการคัดเลือกมาจากการสำรวจเหตุการณ์กระทำผิดระหว่างคู่รักจากกลุ่มสำรวจจำนวน 40 คน คือ การบังคับจิตใจ มาเป็นเครื่องมือในการวิจัย ดังนั้นด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน และมุ่งศึกษาต่างกันอาจเป็นผลให้ผลการวิจัยออกมาแตกต่างกันก็เป็นได้

นอกจากนี้ การประเมินความรุนแรงของการกระทำผิดในคู่รักยังมีความแตกต่างจากการประเมินความรุนแรงการกระทำผิดต่อบุคคลทั่วไป จากงานวิจัยของ Kearns และ Fincham (2005) ที่ศึกษาการประเมินค่าความรุนแรงของการกระทำผิดในความสัมพันธ์ทั่วไปและความสัมพันธ์คู่รัก พบความแตกต่างของการประเมินค่าความรุนแรงทั้งในฐานะผู้กระทำผิดและเหยื่อ กล่าวคือ ในความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไปเมื่อถูกกระทำผิดเหยื่อจะระลึกถึงเหตุการณ์และประเมินว่าเหตุการณ์รุนแรงเกินจริงซึ่งเป็นอคติเข้าข้างตนเองอย่างหนึ่ง แต่ในความสัมพันธ์คู่รักกลับพบว่าเหยื่อได้ประเมินเหตุการณ์และความรุนแรงเกินจริงลดลง โดยเฉพาะในคู่รักที่รายงานว่ามีความพึงพอใจต่อความสัมพันธ์คู่รักสูงก็จะยิ่งประเมินความรุนแรงของการกระทำผิดต่ำลง จึงเป็นไปได้ว่าในงานวิจัยชิ้นนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับบทบาทให้เป็นเหยื่อมีแนวโน้มประเมินค่าความรุนแรงผิดไปจากความจริง ซึ่งเป็นผลมาจากความสัมพันธ์กับคู่รักที่ดี

อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างอยู่ในบริบทสังคมไทย เป็นสังคมในวัฒนธรรมคตริรวมหมู่ซึ่งยึดถือคุณค่าของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความสัมพันธ์อันดีของกลุ่ม การให้อภัยจึงเป็นสิ่งสำคัญและได้รับการยกย่องจึงอาจเป็นผลความรุนแรงมีผลต่อการให้อภัยในกลุ่มตัวอย่างต่างจากงานวิจัยอื่นๆ ที่ศึกษาในวัฒนธรรมปัจเจกนิยม (Suwartono, Prawasti & Mullet, 2006)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิด อารมณ์เสนาหา การผูกมัด กับการให้อภัย
2. ศึกษาอิทธิพลกำกับของระดับการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิดในความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิด อารมณ์เสนาหา การผูกมัด กับการให้อภัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ความใกล้ชิด อารมณ์เสนาหา และการผูกมัดสามารถทำนายการให้อภัยได้
2. ความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิด อารมณ์เสนาหา การผูกมัดและการให้อภัยแตกต่างกันไปตามระดับการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิด

ตัวแปรที่ต้องการศึกษา

ตัวแปรทำนาย ได้แก่ องค์ประกอบความรัก แบ่งเป็นสามองค์ประกอบ ได้แก่

1. ความใกล้ชิด
2. การผูกมัด
3. อารมณ์เสนาหา

ตัวแปรกำกับ การรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิดที่คู่รักทำความผิด

ตัวแปรเกณฑ์ การให้อภัยต่อคู่รัก

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เฉพาะเจาะจง โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิต นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-6 ในมหาวิทยาลัยของรัฐบาล เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่กำลังมีความสัมพันธ์แบบคู่รัก โดยเป็นคู่รักต่างเพศ (Heterosexual) คบกันเป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 2 เดือน ไม่เกิน 2 ปี จำนวน 142 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว
2. มาตรฐานระดับความรุนแรงของสถานการณ์การกระทำผิดของคู่รัก

3. มาตรฐานการให้อภัยต่อคู่รักพัฒนาจากมาตรฐานการให้อภัย Heartland Forgiveness Scale (HFS) ของ Thompson และคณะ (2005)
4. มาตรฐานองค์ประกอบความรัก พัฒนาจาก Sternberg's Triangular Love Scale ของ Robert J. Sternberg (1988)

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลนักศึกษาในมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลกลุ่มผู้วิจัยเป็นผู้เก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยดำเนินการดังนี้

1. กลุ่มผู้วิจัยขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบมาตรฐานและแบบสอบถาม โดยกล่าวถึงขอบเขตของงานวิจัยที่กำลังเก็บข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่กำลังมีความสัมพันธ์แบบคู่รัก
2. เมื่อพบกลุ่มตัวอย่างที่กำลังมีความสัมพันธ์แบบคู่รักแล้ว กลุ่มผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำมาตรฐานระดับความรุนแรงของสถานการณ์การกระทำผิดของคู่รักมาตรฐานการให้อภัยต่อคู่รักและมาตรฐานองค์ประกอบความรัก ทั้งนี้กลุ่มผู้วิจัยชี้แจงถึงรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการทำแบบสอบถามและเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างสอบถามในสิ่งที่ไม่เข้าใจ
3. ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล กล่าวขอบคุณกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นรวบรวมข้อมูลทั้งหมดก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษานี้กลุ่มผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows 17 ในการคำนวณดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ การคำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ทดสอบอิทธิพลของตัวแปรทำนาย 3 ตัว ทั้งการผูกมัด อารมณ์เสนาหา ความใกล้ชิด ที่มีต่อการให้อภัยและทดสอบอิทธิพลการเป็นตัวแปรกำกับของการรับรู้ระดับความรุนแรงต่อเหตุการณ์ที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบความรักทั้ง 3 องค์ประกอบกับการให้อภัย โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณลำดับขั้น (Hierarchical Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ตัวแปรการผูกมัดมีอิทธิพลทางบวกต่อการให้อภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($b^* = .37, p < .05$)
2. ตัวแปรอารมณ์เสนาหาที่มีอิทธิพลต่อการให้อภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($b^* = -.42, p < .05$)
3. ตัวแปรความใกล้ชิดไม่สามารถทำนายการให้อภัยได้ ($b^* = .19, p > .05$)

4. อิทธิพลการเป็นตัวแปรกำกับของความรุนแรงของการกระทำผิดไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการผูกมัดและการให้อภัยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($b^* = -.15, p > .05$)
5. อิทธิพลการเป็นตัวแปรกำกับของความรุนแรงของการกระทำผิดไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างอารมณ์เสนาหาและการให้อภัยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($b^* = .19, p > .05$)
6. อิทธิพลการเป็นตัวแปรกำกับของความรุนแรงของการกระทำผิดไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิดและการให้อภัยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($b^* = .16, p > .05$)

ข้อเสนอแนะ

1. ในการศึกษาความรุนแรงของการกระทำผิด นอกเหนือจากเหตุการณ์ที่ถูกคัดเลือกด้วยเกณฑ์ที่เหมาะสมแล้ว ในอนาคตเสนอให้ใช้เหตุการณ์ที่มีประเด็นที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อดูอิทธิพลของระดับความรุนแรงของการกระทำผิดอื่นๆ ในการเป็นตัวแปรกำกับของความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบความรักและการให้อภัย
2. Sternberg (1986) กล่าวว่า ความรักบริบูรณ์ (Consummate Love) เป็นรักในอุดมคติ ประกอบด้วยความใกล้ชิดอารมณ์เสนาหาและการผูกมัดในสัดส่วนที่มาก แต่จากงานวิจัยแสดงให้เห็นอิทธิพลของอารมณ์เสนาหามีปฏิสัมพันธ์ทางลบกับการให้อภัย ซึ่งแย้งกับแนวคิดของ Sternberg (1986) จึงเป็นที่น่าสนใจสำหรับงานวิจัยในอนาคตที่จะหาจุดสมดุลของอารมณ์เสนาหาที่เป็นประโยชน์ต่อความสัมพันธ์ของคู่รัก

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- จุฑาทิพย์ วัชรานนท์. (2550). *เจตติของวัยรุ่นที่มีหรือเคยมีคู่รักต่อความรัก*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเพศศาสตร์ (สหสาขาวิชา) บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุญ. (2547). *ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาษาอังกฤษ

- Acker, M., & Davis, M. H. (1992). Intimacy, passion and commitment in adult romantic relationships: A test of the triangular theory of love. *Journal of Social and Personal Relationships*, 9, 21–50.
- Aron, A., Paris, M., & Aron, E. N. (1995). Falling in love: Prospective studies of self-concept change. *Journal of Personality and Social Psychology*, 69(6), 1102.
- Berscheid, E., (2010). Love in the Fourth Dimension. *Psychological Annual Review*, 1-25.
- Baumeister, F. R., & Bratslavsky E. (1999). Passion, intimacy, and time: passionate love as a function of change in intimacy. *Personality and Social Psychology Review*, 3(1), 49-67
- Boon, S.D., & Sulsky, J.M. (1997). Attributions of blame and forgiveness in romantic relationships: A policy-capturing study. *Journal of Social Behavior and Personality*, 12, 19-44.
- DiBlasio, F. A., & Proctor, J. H. (1993). Therapist and the clinical use of forgiveness. *The American Journal of Family Therapy*, 21(2), 175-184
- Enright, R. D., Freedman, S., & Rique, J. (1998). The psychology of interpersonal forgiveness. *Exploring forgiveness*, 46-62.
- Erikson, E. H. (1994). *Identity: Youth and crisis* (Vol. 7). WW Norton & Company.
- Fehr, R., Gelfand, M. J., & Nag, M. (2010). The road to forgiveness: a meta-analytic synthesis of its situational and dispositional correlates. *Psychological bulletin*, 136(5), 894.
- Fenell, D. (1993). Characteristics of long-term first marriages. *Journal of Mental Health Counseling*, 15(4), 446-460
- Fischer, C.T., & Alapack, R.A. (1987). A phenomenological approach to adolescence. In L. van Hasselt (Ed.), *Handbook of adolescence psychology* (pp. 91–109). New York : Wiley.

- Fincham, D. F., Paireari, G. F., & Regalia, C. (2002). Forgiveness in marriage: The role of relationship quality, attributions and empathy. *Journal of Personal relationships, 9*, 27-37.
- Fincham, F.D. (2009). Forgiveness: Integral to a science of close relationships? In M. Mikulincer & P. Shaver (Eds.) *Prosocial Motives Emotions, and Behavior: The better Angles of Our nature* (pp. 347-365) Washington, D.C: APA Books
- Furman, W., Wehner, E. A. (1998) *Adolescent romantic relationship: A developmental perspective. New directions for child development: Adolescent romantic relationship.* Sanfrancisco: Jossey-Bass
- Gao, G.(2001). Intimacy, passion, and commitment in Chinese and US American romantic relationships. *International Journal of Intercultural relations, 25*, 329-343.
- Graham, M. J. (2011). Measuring love in romantic relationships: A meta-analysis. *Journal of Social and Personal Relationships, 28*(6), 748-771.
- Hatfield, E., Schmitz, E., Cornelius, J., & Rapson, R. L. (1988). Passionate love. *Journal of Psychology & Human Sexuality, 1*(1), 35-51.
- Hatfield, E., & Rapson, R. L. (2002). Passionate love and sexual desire: Cross-cultural and historical perspectives. In A. Vangelisti, H. T. Reis, & M. A. Fitzpatrick (Eds.) *Stability and change in relationships.* (pp. 306-324) Cambridge: Cambridge University Press.
- Harris, A. H. S., & Thoresen, C. E. (2005). Forgiveness, unforgiveness, health, and disease. In E. L. Worthington Jr. (Ed.), *Handbook of forgiveness* (pp. 321–334). New York, NY: Routledge.
- Karremans, J. C., Van Lange, P. A. M., Ouwkerk, J. W., & Kluwer, E. S. (2003). When forgiving enhances psychological well-being: The role of interpersonal commitment. *Journal of Personality and Social Psychology, 84*, 1011–1026.
- Kelley, D. (1998). The communication of forgiveness. *Communication Studies, 49*, 255–271.
- Kearns, J. N., & Fincham, F. D. (2005). Victim and perpetrator accounts of interpersonal transgressions: Self-serving or relationship-serving biases?. *Personality and Social Psychology Bulletin, 31*(3), 321-333.
- Kumashiro, M., & Sedikides, C. (2005). Taking on Board Liability-Focused Information Close Positive Relationships as a Self-Bolstering Resource. *Psychological Science, 16*(9), 732-739.
- Lopez, S. J., Snyder, C. R., & Pedrotti, J. T. (2010). *Positive psychology: The scientific and*

practical explorations of human strengths. Sage Publications, Incorporated.

- Mansoobifar, M., Mujembari K. A., & Keybollahi T. (2012) The correlation between identity status and loving elements (intimacy, commitment, passion). *Social and Behavioral Sciences*, 46, 1167-1170.
- Marston, J. P., Hecht, L. M., Manke, L. M., Mcdaniel, S., & Reeder, H. (1998). The subjective experience of intimacy, passion, and commitment in heterosexual loving relationships. *Personal Relationships*, 5, 15-30.
- Maslow, A. H. (1987) *Motivation and personality* (3rd ed.). New York: Harper and Row
- Masten, A. S., Obradovic, J., and Burt, K. B., (2006). *Emerging adults in America*. Washington, DC: American Psychological Association.
- McCullough, M. E. (2008). *Beyond revenge: The evolution of the forgiveness instinct*. New York, NY: Jossey-Bass.
- McCullough, M. E., Fincham, F. D., & Tsang, J. (2003). Forgiveness, forbearance, and time: The temporal unfolding of transgression-related interpersonal motivations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 84, 540–557.
- McCullough, M. E., Root, L. M., & Cohen D. A. (2006). Writing about the benefit of an interpersonal transgression facilitates forgiveness. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 74(5), 887-897
- McCullough, M. E., Rachal, K. C., Sandage, S. J., Worthington, E. L., Browns. S. W., & Hight, T. L. (1998). Interpersonal forgiving in close relationships II: Theoretical elaboration and measurement. *Journal of Personality and Social Psychology*, 75, 1586-1603.
- Molden, C. D., & Finkel, J. E. (2009). Motivations for promotion and prevention and the role of trust and commitment in interpersonal forgiveness. *Journal of Experimental Social Psychology*, 46, 255-268
- Papalia, D. E., Feldman, R. D., & Martorell, G., (2012). *Experience human development* (12th ed.). NY: McGraw-Hill.
- Reis, H. T., & Aron, A. (2008). Love: What is it, why does it matter, and how does it operate?. *Perspectives on Psychological Science*, 3(1), 80-86.
- Riek, M. B. (2010). Forgiveness: a model of seeking forgiveness. *Journal of Psychology and Theology*, 38(4), 246-254.
- Rubin, Z. (1970). Measurement of romantic love. *Journal of Personality and Social Psychology*,

16, 265-273

- Rubin, H., & Campbell, L. (2012). Day-to-day changes in intimacy predict heightened relationship passion, sexual occurrence, and sexual satisfaction: a dyadic diary analysis. *Journal of Social Psychological and Personality Science*, 3(2), 224-231.
- Rusbult, C. E. (1980). Commitment and satisfaction in romantic associations: A test of the investment model. *Journal of Experimental Social Psychology*, 16(2), 172-186.
- Santrock, J. W., (2012) *Adolescence (14th ed.)*. NY: Mcgraw-Hill.
- Sternberg. R. J. (1986). A Triangular Theory of Love. *Psychological Review*, 93(2), 119-135.
- Suwartono, C., Yeti Prawasti, C., & Mullet, E. (2007). Effect of culture on forgivingness: A SouthernAsia–Western Europe comparison. *Personality and Individual Differences*, 42(3), 513-523.
- Thompson Y. L., Snyder R. C., Hoffman L., Michael T. S., Rasmussen N. H., Billings S. L., Herinze L., Neufeld E. J., Shorey S. H., Roberts C. J., & Roberts E. D. (2005). Dispositional Forgiveness of Self, Others, and Situations. *Journal of Personality*, 73(2), 313-360
- Waldron, V. R., & Kelley, D. L. (2005). Forgiving communication as a response to relational transgressions. *Journal of Social and Personal Relationships*, 22(6), 723-742.
- Ysseldyk, R., & Wohl, M. J. (2011). I forgive therefore I'm committed: A longitudinal examination of commitment after a romantic relationship transgression. *Canadian Journal of Behavioural Science*, 44(4), 257-263

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยา คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. อาจารย์ณัฐฐารีย์ ศิริวิวัฒน์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. อาจารย์ศักดิ์พัฒน์ งามเอก อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยา คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

ตาราง ข 1

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงรายข้อ โดยการหาสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของข้อกระทงอื่นๆ ใน
มาตร (Corrected Item Total Correlation - CITC) ของมาตรองค์ประกอบความรักด้านความใกล้ชิด

ข้อกระทง	ทิศทาง	CITC	ข้อที่ผ่านเกณฑ์
1. ฉันมีความสัมพันธ์ที่อบอุ่นกับคนรัก	+	.576	√
2. ฉันสามารถพึ่งพาคนรักได้เมื่อถึงเวลาจำเป็น	+	.413	√
3. ฉันยินดีที่จะแบ่งปันชีวิตและทุกสิ่งทุกอย่างที่มี กับคนรักของฉัน	+	.576	√
4. ฉันได้รับการสนับสนุนทางอารมณ์อย่างมาก จากคนรักของฉัน	+	.372	√
5. ฉันสื่อสารกับคนรักได้ดี	+	.497	√
6. ในชีวิตของฉัน ฉันให้คุณค่ากับคนรักของฉัน เป็นอย่างมาก	+	.513	√
7. ฉันมีความสัมพันธ์ที่เป็นสุขกับคนรัก	+	.585	√
8. ฉันรู้สึกว่าคุณเข้าใจฉันอย่างแท้จริง	+	.691	√
9. ฉันรู้สึกว่าคุณสามารถไว้วางใจฉันได้อย่างแท้จริง	+	.580	√
10. ฉันแบ่งปันเรื่องส่วนตัวที่ลึกซึ้งของฉันกับคนรัก	+	.495	√
11. คนรักสามารถพึ่งพาฉันได้เมื่อถึงเวลาจำเป็น	+	.442	√
12. ฉันเป็นคนสร้างความสุขให้กับคนรัก	+	.344	√
13. ฉันรู้สึกใกล้ชิดกับคนรัก	+	.667	√
14. ฉันรู้สึกว่าคนรักเข้าใจฉันอย่างแท้จริง	+	.581	√
15. ฉันให้การสนับสนุนทางอารมณ์ต่อคนรักของ ฉันอย่างมาก	+	.510	√
ค่า Cronbach's AlphaCoefficient เท่ากับ 87.			

หมายเหตุ ค่า CITC สูงกว่าค่า r วิฤฤติ (Critical r) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 [r (50) = .23]

ตาราง ข 2

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงรายข้อ โดยการหาสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของข้อกระทงอื่นๆ ในมาตร (Corrected Item Total Correlation - CITC) ของมาตรองค์ประกอบความรักด้านอารมณ์เสนาหา

ข้อกระทง	ทิศทาง	CITC	ข้อที่ผ่านเกณฑ์
1. มีบางสิ่งทีวี่เศษในความสัมพันธ์ของเรา	+	.635	√
2. ฉันพบว่าฉันคิดถึงคนรักอยู่บ่อยๆ ในระหว่างวัน	+	.502	√
3. ฉันคิดเพื่อฝันถึงคนรัก	+	.721	√
4. ความสัมพันธ์ของฉันกับคนรักโรแมนติกมาก	+	.627	√
5. ฉันชอบที่จะอยู่กับคนรักของฉันมากกว่าคนอื่น	+	.508	√
6. เพียงแค่พบหน้าคนรัก ก็ทำให้ฉันรู้สึกตื่นเต้น	+	.642	√
7. ฉันคิดว่าคนรักของฉันเป็นคนสมบูรณ์แบบ	+	.389	√
8. ฉันไม่คิดว่าจะมีใครทำให้ฉันมีความสุขได้เท่ากับที่คนรักทำให้ฉัน	+	.622	√
9. ฉันชอบที่จะสัมผัสหรือแตะต้องคนรักเป็นอย่างยิ่ง	+	.588	√
10. ฉันคิดถึงคนรักของฉัน	+	.622	√
11. ความสัมพันธ์ของฉันกับคนรักเป็นไปอย่างลึกซึ้ง	+	.713	√
12. เมื่อฉันได้ชมภาพยนตร์และอ่านหนังสือรักโรแมนติก ฉันนึกถึงคนรักเสมอ	+	.422	√
13. ฉันไม่สามารถจินตนาการถึงชีวิตที่ปราศจากคนรักได้	+	.609	√
14. ไม่มีสิ่งใดสำคัญสำหรับฉันไปกว่าความสัมพันธ์ที่ฉันมีกับคนรัก	+	.701	√
15. ฉันพบว่าคนรักของฉันมีเสน่ห์ น่าดึงดูดต่อฉันเป็นอย่างมาก	+	.659	√
ค่า ค่า Cronbach's AlphaCoefficient เท่ากับ 95.			

หมายเหตุ ค่า CITC สูงกว่าค่า r วิฤฤฤ (Critical r) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 [r (50) = .23]

ตาราง ข 3

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงรายข้อ โดยการหาสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของข้อกระทงอื่นๆ ใน
 มาตรฐาน (Corrected Item Total Correlation - CITC) ของมาตรองค์ประกอบความรักด้านการผูกมัด

ข้อกระทง	ทิศทาง	CITC	ข้อที่ผ่านเกณฑ์
1. ฉันมีความสัมพันธ์ที่อบอุ่นกับคนรัก	+	.522	√
2. ฉันสามารถพึ่งพาคนรักได้เมื่อถึงเวลาจำเป็น	+	.597	√
3. ฉันยินดีที่จะแบ่งปันชีวิตและทุกสิ่งทุกอย่างที่มี กับคนรักของฉัน	+	.675	√
4. ฉันได้รับการสนับสนุนทางอารมณ์อย่างมาก จากคนรักของฉัน	+	.513	√
5. ฉันสื่อสารกับคนรักได้ดี	+	.757	√
6. ในชีวิตของฉัน ฉันให้คุณค่ากับคนรักของฉัน เป็นอย่างมาก	+	.702	√
7. ฉันมีความสัมพันธ์ที่เป็นสุขกับคนรัก	+	.692	√
8. ฉันรู้สึกว่าคุณเข้าใจคนรักอย่างแท้จริง	+	.676	√
9. ฉันรู้สึกว่าฉันสามารถไว้วางใจคนรักได้อย่างแท้จริง	+	.700	√
10. ฉันแบ่งปันเรื่องส่วนตัวที่ลึกซึ้งของฉันกับคนรัก	+	.438	√
11. คนรักสามารถพึ่งพาฉันได้เมื่อถึงเวลาจำเป็น	+	.611	√
12. ฉันเป็นคนสร้างความสุขให้กับคนรัก	+	.727	√
13. ฉันรู้สึกใกล้ชิดกับคนรัก	+	.521	√
14. ฉันรู้สึกว่าคนรักเข้าใจฉันอย่างแท้จริง	+	.621	√
15. ฉันให้การสนับสนุนทางอารมณ์ต่อคนรักของ ฉันอย่างมาก	+	.289	√
ค่า Cronbach's Alpha Coefficient เท่ากับ 90.			

หมายเหตุ ค่า CITC สูงกว่าค่า r วิฤฤติ (Critical r) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 [r (50) = .23]

ภาคผนวก ค

ประเด็นที่ได้จากการสำรวจเหตุการณ์การกระทำผิดระหว่างคู่รัก

1. โง่หก
2. บังคับจิตใจ
3. ไม่ให้เกียรติ
4. ทำตัวมีพิธี
5. ไม่รักษาคำพูด
6. นอกใจ
7. ความเห็นไม่ตรงกัน
8. ไม่เชื่อใจ
9. ไม่ใส่ใจ ๑

ภาคผนวก ง

เหตุการณ์ที่พัฒนาจากการสำรวจเหตุการณ์การกระทำผิดระหว่างคู่รัก

1. เธอบอกว่าเธอไม่ว่าง ต้องไปเที่ยวกับครอบครัว ทำไมเธอไม่บอกฉันตรงๆ ตั้งแต่แรก ให้ฉันมารู้เองทีหลังว่าจริงๆ แล้วเธอไปกับเพื่อน เรื่องแค่นี้ทำไมเธอต้องโกหก
2. เธอชอบบอกว่าเพื่อนคนนั้นคนนี้ของฉันเป็นคนไม่ดี ห้ามไม่ให้ฉันไปยุ่ง ทำไมฉันถึงไม่มีสิทธิที่จะตัดสินใจเอง ฉันก็รู้ตัวดีว่าทำอะไรอยู่ ทำไมต้องคอยบังคับฉันด้วย
3. แค่อเธอใช้อารมณ์พูดกับฉันมันก็แย่แล้ว เธอยังตะคอกใส่ฉันต่อหน้าเพื่อนๆ ของฉันอีก เธอทำแบบนี้ได้ยังไง การที่เรามีเรื่องอะไรมันก็เป็นเรื่องส่วนตัวของเรา เธอควรให้เกียรติฉันบ้าง
4. ก่อนหน้านี้เธอไม่เคยมีความลับกับฉัน มีอะไรเธอก็จะบอกกับฉัน แต่ทำไมเดี๋ยวนี้เธอถึงทำตัวแปลกไปไปไหนเธอก็ไม่บอก ฉันถามก็ไม่ตอบ ชอบออกไปคุยโทรศัพท์ทีไรๆ นี่เธอเป็นอะไรไป
5. เธอสัญญาไว้แล้วว่าจะมาเจอกัน พอถึงเวลาฉันก็มารอเธอ แต่ จะไม่มาทำไมไม่บอกฉันก่อน ... ทำไมเธอไม่รักษาคำพูดเลย
6. 6. การที่เธอคุยกับอีกคนอยู่ด้วยตอนที่ยังคงกับฉันมันหมายความว่ายังไง ฉันเพิ่งมารู้ว่าเธอติดต่อเขามาโดยตลอด เพื่อนกันธรรมดาที่ไหนคุยกันบ่อยขนาดนั้น คุยอย่างสนิทสนมมากด้วย ยังจะปฏิเสธอีกไหม
7. ทำไมเธอไม่ฟังฉันบ้าง ฉันเองก็เลือกสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับเราสองคนเหมือนกับที่เธอทำ ทำไมเธอคิดถึงแต่มุมมองของเธอ คิดว่าตัวเองถูกต้องอยู่คนเดียว ไม่คิดถึงมุมมองของฉันบ้างเลย
8. แค่อฉันจะไปเที่ยวกับเพื่อน เธอต้องโทรมาเช็คทั้งวันเลยหรรอ แล้วทำไมต้องคอยถามเรื่องนู่นเรื่องนี่กับเพื่อนของฉันอีก เธอไม่เชื่อใจฉันเลยใช่ไหม ฉันจะทำอะไร ที่ไหน กับใคร เช็คตลอด เธอเชื่อใจฉันบ้างหรือเปล่า
9. ตอนนี้ฉันกำลังท้อใจมาก แต่เธอไม่เคยที่จะสนใจความรู้สึกฉันเลย เธอไม่มีแม้กระทั่งเวลาที่จะให้ฉัน things ที่ฉันต้องการกำลังใจจากเธอมากที่สุด เธอแค้นฉันบ้างหรือเปล่านั้น หรือเธอห่วงแต่เรื่องของเธอ

ภาคผนวก จ

ตาราง จ

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความโด่ง ค่าความเบ้ ของคะแนนการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิดทั้ง 9 เหตุการณ์

	Minimum	Maximum	Mean	Std.	Skewness	Kurtosis	Std.	
				Deviation				Statistic
	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Std. Error	Statistic	Error
เหตุการณ์ที่ 1	1.50	10.00	6.4860	1.86	-.500	.337	.326	.662
เหตุการณ์ที่ 2	1.10	10.00	5.0600	2.04	.462	.337	-.361	.662
เหตุการณ์ที่ 3	3.30	10.00	7.5440	1.82	-.272	.337	-.578	.662
เหตุการณ์ที่ 4	.00	10.00	6.3780	2.38	-.691	.337	.839	.662
เหตุการณ์ที่ 5	1.10	10.00	6.9840	2.43	-.730	.337	-.109	.662
เหตุการณ์ที่ 6	1.20	10.00	8.0220	2.13	-1.400	.337	1.776	.662
เหตุการณ์ที่ 7	.90	9.80	5.5000	1.90	.121	.337	.005	.662
เหตุการณ์ที่ 8	.00	9.80	4.6780	2.70	-.259	.337	-.740	.662
เหตุการณ์ที่ 9	.00	10.00	6.1840	2.53	-.660	.337	.322	.662

ภาคผนวก จ

ตาราง ข

ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงรายข้อ โดยการหาสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของข้อกระทงอื่นๆ ในมาตร (Corrected Item Total Correlation - CITC) ของมาตรวัดการให้อภัย

ข้อกระทง	ทิศทาง	CITC	ข้อที่ผ่านเกณฑ์
1.ฉันจะลงโทษคนรักเมื่อคนรักทำกับฉันแบบนี้ (ลงโทษ คือ การทำให้คนรักรู้สึกเสียใจหรือเจ็บปวดกับสิ่งที่เขาทำ)	-	.590	√
2.ฉันเข้าใจในสิ่งที่คนรักได้ทำผิดพลาดกับฉัน	+	.364	√
3.ฉันจะเอาคืนคนรักเมื่อเขาทำกับฉันแบบนี้	-	.634	√
4.แม้คนรักจะทำกับฉันแบบนี้ ฉันยังเห็นว่าเขาเป็นคนดี	+	.452	√
5.การที่คนรักทำกับฉันแบบนี้ ทำให้ฉันคิดถึงเขาในทางที่ไม่ดี	-	.586	√
6.แม้คนรักจะทำกับฉันแบบนี้ ฉันก็สามารถปล่อยให้มันผ่านไปได้ในที่สุด	+	.560	√
ค่า Cronbach's Coefficient Alphaเท่ากับ .78			

หมายเหตุ ค่า CITC สูงกว่าค่า r วิฤติ (Critical r) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 [$r(50) = .23$]

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสำรวจฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ระหว่างคูรักและการให้กัย ซึ่งนำไปใช้ประกอบการทำโครงการทางจิตวิทยาในระดับปริญญาบัณฑิต คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ของนางสาวชลพรพร จรรย์พงษ์ และนางสาวณัชชา วิรัชวัฒนกุล

แบบสำรวจฉบับนี้มีทั้งหมด 6 หน้า คำถามทุกข้อในแบบสำรวจนี้ไม่มีข้อใดถูก-ผิด เป็นเพียงการสะท้อนถึงข้อคิดเห็นของผู้ตอบ ผู้วิจัยจึงขอให้ท่านตอบแบบสอบถามด้วยความตั้งใจ ตอบแบบสำรวจนี้ทุกข้อตามความรู้สึกที่แท้จริงของท่าน โดยผู้วิจัยขอยืนยันว่าคำตอบของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับอย่างเคร่งครัด

ขอขอบพระคุณในการให้ความร่วมมือ
คณะผู้วิจัย

ตอนที่ 1: ข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจงโปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ข้อความที่ตรงกับตัวท่าน หรือเติมข้อความที่เหมาะสม

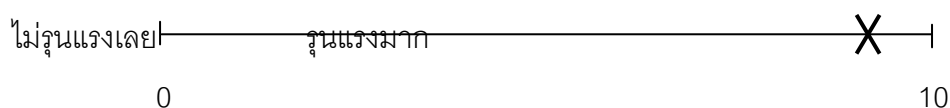
1. เพศผู้ตอบแบบสอบถาม ชาย หญิง
2. คณะ _____ ชั้นปีที่ _____
3. อายุ _____ มหาวิทยาลัย _____
4. เพศของคนรัก ชาย หญิง
5. ปัจจุบันคบหากับคนรักมาเป็นเวลา _____ เดือน
6. คุณได้พบปะกับคนรัก _____ วันต่อสัปดาห์
(หากน้อยกว่า 1 วันต่อสัปดาห์โปรดระบุ _____)
7. คุณติดต่อกับคนรัก (เช่น Line, โทรศัพท์, Chat) _____ ชั่วโมงต่อสัปดาห์
(หากน้อยกว่า 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์โปรดระบุ _____)

ตอนที่ 2 : มาตรฐานวัดความรุนแรงของการกระทำผิดและการให้อภัย

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้และ จินตนาการว่าท่านกำลังประสบกับสถานการณ์ดังกล่าวโดยคนรักของท่านกระทำผิดต่อท่าน และท่านกำลังพูดกับคนรักด้วยประโยคเหล่านี้แล้วประเมินค่าความรุนแรงของการกระทำผิดโดยกากบาท X ลงบนเส้นจำนวน

เหตุการณ์ตัวอย่าง

การที่เธอคุยกับอีกคนอยู่ด้วยตอนที่ยังคบกับฉันมันหมายความว่ายังไง ฉันเพิ่งมารู้ว่าเธอติดต่อเขาโดยตลอด เพื่อนกันธรรมดาที่ไหนคุยกันบ่อยขนาดนั้น คุยอย่างสนิทสนมมากด้วย ยังจะปฏิเสธอะไรอีกไหม

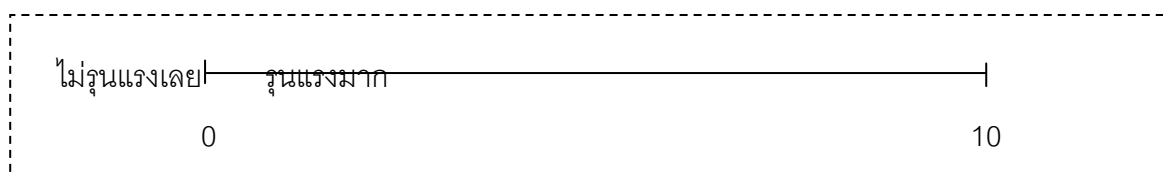
จากเหตุการณ์ข้างต้น ขอให้ท่านพิจารณาข้อความในมาตร และเขียนเครื่องหมายวงกลม ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของท่านมากที่สุด

ข้อความ	ไม่ตรง	ค่อนข้างไม่ตรง	ตรงและ ไม่ตรง พอๆ กัน	ค่อนข้างตรง	ตรง
1.ฉันจะลงโทษคนรักเมื่อคนรักทำกับฉันแบบนี้ (ลงโทษ คือ การทำให้คนรักรู้สึกเสียใจ หรือเจ็บปวดกับสิ่งที่เขาทำ)	1	2	3	④	5
2.ฉันเข้าใจในสิ่งที่คนรักได้ทำผิดพลาดกับฉัน	1	2	③	4	5
3.ฉันจะเอาคืนคนรักเมื่อเขาทำกับฉันแบบนี้	1	2	③	4	5
4.แม้คนรักจะทำกับฉันแบบนี้ ฉันยังเห็นว่าเขาเป็นคนดี	1	2	3	④	5
5.การที่คนรักทำกับฉันแบบนี้ ทำให้ฉันคิดถึงเขาในทางที่ไม่ดี	1	2	3	④	5
6.แม้คนรักจะทำกับฉันแบบนี้ ฉันก็สามารถปล่อยให้มันผ่านไปได้ในที่สุด	1	2	③	4	5

มาตรวัดระดับการรับรู้ความรุนแรงของการกระทำผิด

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้และจินตนาการว่าท่านกำลังประสบกับสถานการณ์ดังกล่าวโดยคนรักของท่านกระทำผิดต่อท่าน และท่านกำลังพูดคุยกับคนรักด้วยประโยคเหล่านี้แล้วประเมินค่าความรุนแรงของการกระทำผิดโดยกากบาท X ลงบนเส้นจำนวน

“เธอชอบบอกว่าเพื่อนคนนั้นคนนี่ของฉันเป็นคนไม่ดี ห้ามไม่ให้ฉันไปยุ่ง ทำไมฉันถึงไม่มีสิทธิที่จะตัดสินใจเอง ฉันก็รู้ตัวดีว่าทำอะไรอยู่ ทำไมต้องคอยบังคับฉันด้วย”

จากเหตุการณ์ข้างต้น ขอให้ท่านพิจารณาข้อความในมาตร และเขียนเครื่องหมายวงกลม ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของท่านมากที่สุด

ข้อความ	ไม่ตรงที่สุด	ค่อนข้างไม่ตรง	ตรงและไม่ตรงพอๆกัน	ค่อนข้างตรง	ตรงที่สุด
1. ฉันจะลงโทษคนรักเมื่อคนรักทำกับฉันแบบนี้ (ลงโทษ คือ การทำให้คนรักรู้สึกเสียใจ หรือเจ็บปวดกับสิ่งที่เขาทำ)	1	2	3	4	5
2. ฉันเข้าใจในสิ่งที่คนรักได้ทำผิดพลาดกับฉัน	1	2	3	4	5
3. ฉันจะเอาคืนคนรักเมื่อเขาทำกับฉันแบบนี้	1	2	3	4	5
4. แม้คนรักจะทำกับฉันแบบนี้ ฉันยังเห็นว่าเขาเป็นคนดี	1	2	3	4	5
5. การที่คนรักทำกับฉันแบบนี้ ทำให้ฉันคิดถึงเขาในทางที่ไม่ดี	1	2	3	4	5
6. แม้คนรักจะทำกับฉันแบบนี้ ฉันก็สามารถปล่อยให้มันผ่านไปได้ในที่สุด	1	2	3	4	5

ตอนที่ 3 : มาตรวัดองค์ประกอบความรัก

คำชี้แจง ขอให้ท่านนึกถึงความสัมพันธ์ระหว่างท่านกับคนรัก โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ และเขียนเครื่องหมายวงกลม ○ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของท่านมากที่สุด (1 หมายถึง ไม่ตรง, 2 หมายถึง ค่อนข้างไม่ตรง, 3 หมายถึง ตรงและไม่ตรงพอๆ กัน, 4 หมายถึง ค่อนข้างตรง, 5 หมายถึง ตรง)

ข้อความ	ไม่ตรง ที่สุด 1	ค่อนข้าง ไม่ตรง 2	ตรงและ ไม่ตรง พอๆ กัน 3	ค่อนข้าง ตรง 4	ตรง ที่สุด 5
1. ฉันรู้ว่าฉันห่วงใยคนรัก	1	2	3	4	5
2. ฉันมีความสัมพันธ์ที่อบอุ่นกับคนรัก	1	2	3	4	5
3. ฉันสามารถพึ่งพาคนรักได้เมื่อถึงเวลาจำเป็น	1	2	3	4	5
4. มีบางสิ่งที่พิเศษในความสัมพันธ์ของเรา	1	2	3	4	5
5. ฉันยินดีที่จะแบ่งปันชีวิตและทุกสิ่งทุกอย่างที่มีกับคนรักของฉัน	1	2	3	4	5

มาตรวัดนี้เป็นเพียงตัวอย่าง หากต้องการมาตรวัดฉบับเต็มกรุณาติดต่อผู้วิจัย
natchalike@gmail.com, bj.benjichol@gmail.com